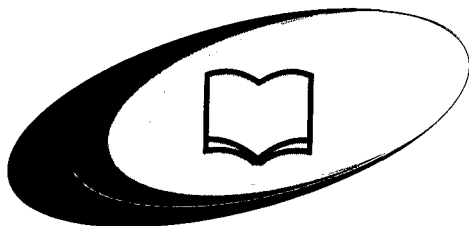

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
БІЛІМ БЕРУ МЕН ТЕСТІЛЕУДІҢ МЕМЛЕКЕТТІК
СТАНДАРТТАРЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ**

ГЕОГРАФИЯ

ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ

2008

ББК 26.8

Г 31

Г 31 География пәні бойынша оқу-әдістемелік құрал. / Астана: «Білім беру мен тестілеудің мемлекеттік стандарттарының ұлттық орталығы» РМҚК, 2008- 1606.

ISBN 9965 – 853 – 61 – 4

Оқу-әдістемелік құралға география пәні бойынша 2007 жылы Ұлттық бірыңғай тестілеуде пайдаланылған тест тапсырмаларының 20 нұсқасы енгізілген. Сонымен қатар бір немесе бірнеше дұрыс жауаптары бар тест тапсырмаларының 5 нұсқасы ұсынылған.

Оқу-әдістемелік құрал талапкерлердің ҰБТ мен кешенді тестілеуге дайындалуына көмек ретінде ұсынылады. Орта мектеп мұғалімдері тест жинағын оқу барысында оқушы білімін бақылауға пайдалана алады.

ББК 26.8

ISBN 9965 – 853 – 61 – 4

© «Білім беру мен тестілеудің мемлекеттік стандарттарының ұлттық орталығы» РМҚК, 2008

КІРІСПЕ

Құрметті талапкер!

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Білім беру мен тестілеудің мемлекеттік стандарттарының ұлттық орталығы» ұлттық бірыңғай тестілеуге (ҰБТ) қатысуға дайындалу мүмкіндігін ұсынып отыр.

География пәні бойынша ұсынылып отырған тест тапсырмаларының мазмұны талапкерлердің қоршаған орта туралы білімдерін; әлемнің жалпы экономикалық сипаттамасын; жер бетіндегі адамзат және табиғат туралы білімдерін; географияның ғылым ретінде дамуын; Қазақстанның әлемдік нарықтағы орнын; адамзаттың ғаламдық проблемаларын, қазіргі дүниежүзілік шаруашылығы туралы білімдерін тексереді.

Оқу-әдістемелік құралдың I бөлімі 2007 жылы ҰБТ-де пайдаланылған тест тапсырмаларының 20 нұсқасынан тұрады.

Тест тапсырмалары 5 жауап нұсқасынан бір дұрыс жауапты таңдауды ұсынады.

Оқу-әдістемелік құралдың II бөлімінде, сіздерге танысып, өз білім деңгейлеріңізді саралау мақсатында бір, екі немесе үш дұрыс жауабы бар тестінің 5 нұсқасын ұсынамыз.

Бір, екі немесе үш дұрыс жауабы бар тест талапкердің білімін неғұрлым толығырақ, тереңірек және нақтырақ тексеруге мүмкіндік беріп, жобалап жауап беруге шектеу қояды. Тест тапсырмалары 8 жауап нұсқасынан бір, екі немесе үш дұрыс жауапты таңдауды ұсынады.

Бұл тест тапсырмасын бағалаудың бір түрі:

Егер де ұсынылған тест тапсырмасының барлық дұрыс жауаптарын көрсетсе, онда 2 балл беріледі, егер бір дұрыс емес жауап көрсетілсе, 1 балл шегеріледі, тағы бір дұрыс емес жауап көрсетілсе, тағы да 1 балл шегеріледі. Сонымен бағалау шкалалары 2, 1, 0

Екі бөлімдегі тест тапсырмалары үш қиындық деңгейіндегі сұрақтардан тұрады: А - жеңіл, В - орташа, С - қиын.

Жауаптың дұрыстығын тексеру үшін оқу-әдістемелік құралдың соңында берілген дұрыс жауап кілттерін пайдалануға болады.

2007-2008 оқу жылында ҰБТ-ге пайдаланатын тест тапсырмаларының түрі оқу-әдістемелік құралдың I бөлімінде берілген.

Тест спецификациясы

1. Тақырыбы:

География пәні бойынша жалпы білім беретін орта мектеп бітірушілеріне арналған тест.

2. Құрастырылу мақсаты:

Қазақстан Республикасы жоғары оқу орындарына қабылдау және ҰБТ өткізу.

3. Міндеттері:

1. 2007-2008 оқу жылы бойынша қорытынды аттестациялау барысында жалпы білім беретін орта мектептердің 11 - сынып түлектерінің география пәнінен дайындық деңгейін анықтау.
2. ҚР ЖОО-на қабылдау үшін жалпы білім беретін орта мектептердің 11- сынып түлектерін саралау.

4. Тест мазмұны:

Тапсырмалардың мазмұны бойынша жіктелуі сарапшылар мен әзірлемешілерден құрылған шығармашылық топтардың әзірлеп, БТМСҰО-ның бекітуімен тақырып, тақырыпшалар түрінде ұсынылады.

Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: бірінші деңгейде - 9, екінші деңгейде - 10, үшінші деңгейде – 6 тапсырма.

Тест тапсырмалары Мемлекеттік стандарт негізінде жасалған мектеп бағдарламасына сай мына бағыттағы тапсырмалардан тұрады.

№	Мазмұны
01	Физикалық география
02	План және карта
03	Жер қабықтары
04	Географиялық қабық
05	Жер бетіндегі адамзат (нәсілдік құрамы)
06	Материктер мен мұхиттар географиясы
07	Географиялық қабық заңдылықтары
08	Жердегі материктер мен мұхиттар
09	Қазақстанның физикалық географиясы
10	Қазақстанның табиғатына жалпы шолу
11	Қазақстанның табиғат кешендері
12	Табиғатты қорғау және пайдалану
13	Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік географиясына жалпы шолу
14	Қазақстанның шаруашылығына жалпы шолу
15	Қазақстанның экономикалық аудандары
16	Қазіргі дүние жүзіндегі Қазақстан
17	Дүние жүзінің жалпы сипаттамасы
18	Дүние жүзілік шаруашылық
19	Халықаралық экономикалық қатнастар
20	ТМД елдері
21	Еуропа елдері
22	Азия елдері
23	Америка елдері
24	Африка елдері. Аусралия. Мұхиттық аралдар елдері
25	Адамзаттың ғаламдық проблемалары

5. Тест жоспары:

1. Физикалық географияның бастапқы курсы – 4 тапсырма.
2. Физикалық география, материктер мен мұхиттар – 4 тапсырма.

3. Қазақстанның физикалық географиясы – 6 тапсырма.
4. Қазақстан Республикасының экономикалық географиясы – 5 тапсырма.
5. Дүние жүзінің әлеуметтік және экономикалық географиясы - 6 тапсырма.

6. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Қоршаған орта туралы білімдері;
 Әлемнің жалпы экономикалық сипаттамасы;
 Жер бетіндегі адамзат және табиғат туралы мәлімет;
 Географияның ғылым ретінде дамуы;
 Қазақстан - әлемдік нарықта;
 Адамзаттың ғаламдық проблемалары;
 Қазіргі дүниежүзілік шаруашылық.

7. Тапсырмалар орындалуының орташа уақыты:

Тестінің бір тапсырмасын орындап шығуға берілген уақыт – 1,5 минут. Тестінің толық орындалу уақыты – 37,5 минут.

8. Нұсқалар мен тапсырмалар саны:

Нұсқалардың саны ҚР БҒМ анықтайды. Тест нұсқаларының баламалығы:

- тестілердің спецификацияға сай құрылуымен;
- өзара ауыстыруға келетін тапсырмалардың әр түрлі нұсқаларда бір орында келуімен,
- барлық нұсқаларда қиындық деңгейін бірдей болып келуімен жүзеге асырылады. Бір тестіде 25 сұрақ.

9. Тапсырма формасы:

Берілген бес жауап нұсқасында бір дұрыс жауапты таңдау.

Нұсқау: «Таңдалған жауап парағында берілген пәнге сәйкес орынға, дөңгелекшені толық бояу арқылы белгілеу қажет».

10. Жеке тапсырмалар мен жалпы жұмысты бағалау:

Дұрыс орындалған әр тапсырма үшін мектеп бітіруші 1 балл алады. Дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл. Тест тапсырмасы толығымен дұрыс орындалған уақытта 25 балл алады.

11. Тапсырманың апробациясы:

Тапсырмалар республиканың жалпы білім беретін мектептерінің 11 - сынып түлектерінде апробацияланады. (Шамамен алғанда 100 адамнан тұратын 2 қалалық, 2 ауылдық мектеп).

12. Тест нәтижелерінен күтілетін талдау:

1. Балдардың жиынтығына орай жалпы білім беретін орта мектеп курсы үшін аттестациялық баға қойылады.
2. Сертификатқа қойылатын балл жиынтығы ҚР ЖОО-на қабылдау конкурсына қатысуға құқық береді.

Тест тапсырмалар ҚР Білім және ғылым министрлігі ұсынып, бекіткен оқулықтар негізінде жасалған.

1	Физикалық география. Бірмағамбетов А., Мамырова К. 6-сынып	2006	«Атамұра»
2	. Материктер және Мұхиттар географиясы. Абилмаженова С., Бейсенова А., Асубаев Б., Каймулдинова К., Кубенкулова С, 7-сынып	2003	«Атамұра»
3	Қазақстанның Физикалық географиясы. Бейсенова А., Карпекоев А. 8-сынып	2004	Атамұра
4	Қазақстанның экономикалық және әлеуметтік географиясы. Ахметов Е., Кәрменова Н., Кәрібаева Ш., Асубаев Б. 9сынып	2005	“Мектеп”

5	География. Дүние жүзіне жалпы шолу. ТМД елдері Бейсенова А.С., Каймулдинова К.Д., Абильмажинова С.А., Баймырзаев К.М., Достай Ж.Д. (ЖМБ) 10-сынып	2006	Мектеп
6	Дүние Жүзінің Экономикалық және Әлеуметтік Географиясы Е.Ахметов, Т. Увалиев, Қ.Ахметов.(ҚГБ).10-сынып	2006	Мектеп
7	Қазіргі дүние Географиясы. Е.Ахметов, Т. Увалиев, Қ.Ахметов.(ҚГБ).11-сынып	2007	Мектеп
8	География. Дүние жүзіне Аймақтық Шолу. Бейсенова А.С., Каймулдинова К.Д., Абильмажинова С.А., Достай Ж.Д. 11- сынып (ЖМБ)	2007	Мектеп

География пәні бойынша оқу-әдістемелік құрал сіздерге ұлттық бірыңғай тестілеуге дайындалуға көмек береді.

Оқу-әдістемелік құралдың мазмұнын жақсарту бойынша ескертулер мен ұсыныстарды қабылдауға әзірміз. Біздің мекен-жайымыз: Астана қаласы, Победа даңғылы 60. Веб-сайт: www.testcenter.kz, электрондық пошта: info@ncgsot.kz, info@testcenter.kz, факс/тел: 8(7172)31-74-04.

I бөлім

I-нұсқа

1. Бағытты анықтау (ориентирование) дегеніміз ...
 - A) Ауа температурасын анықтау.
 - B) План құру.
 - C) Төбе биіктігін анықтау.
 - D) Затты анықтағанға дейінгі арақашықтықты өлшеу.
 - E) Көкжиек тұстарын анықтау.
2. Үгілу дегеніміз:
 - A) тау жыныстарының күйреуі.
 - B) циклонның өсері.
 - C) жел жұмысы.
 - D) жыныстардың жиналуы барысында отыруы.
 - E) қатты жыныстарды жел арқылы ауыстыруы.
3. Жер шарындағы ең үлкен алабты өзен:
 - A) Лена.
 - B) Конго.
 - C) Еділ.
 - D) Амазонка.
 - E) Миссисипи.
4. Тарихи кезеңдерде нәсілдік белгілердің қалыптасуына ... өсер етті.
 - A) ақыл-ой қабілеті.
 - B) қоршаған орта.
 - C) қоғамның дамуы.
 - D) экономикалық даму.
 - E) халықтардың дамуы.
5. Жер бетіндегі ең үлкен ойпат:
 - A) Мексика.
 - B) Батыс-Сібір.
 - C) Каспий.
 - D) Амазонка.
 - E) Шығыс-Еуропа.
6. Қазақстанның шығыс шекарасындағы тау.
 - A) Алтай.
 - B) Ұлытау.
 - C) Орал.
 - D) Қаратау.
 - E) Ақдала.
7. Ауа райы болжамы жасалатын карта.
 - A) Физикалық карта.
 - B) Топырақ картасы.
 - C) Ауа температурасы және жауын-шашын картасы.
 - D) Циклон және антициклон қозғалысы картасы.
 - E) Синоптикалық карта.

8. Каспий теңізінің өзендері.
- A) Іле, Шу.
 - B) Есіл, Тобыл.
 - C) Ертіс, Сырдария.
 - D) Сағыз, Қаратал.
 - E) Жайық, Жем.
9. Қазақстан Республикасының тәуелсіздік алған күні -
- A) 16.12.1991 ж.
 - B) 25.10.1990 ж.
 - C) 03.09.1992 ж.
 - D) 29.12.1992 ж.
 - E) 17.12.1991 ж.
10. Тауда табиғат зонасының алмасып келуі ... деп аталады.
- A) биіктік белдеулілік.
 - B) зоналылық.
 - C) ендік зоналылық.
 - D) таулы зона.
 - E) табиғат кешендері.
11. Кайнозой дәуірі ... деп үш кезеңдерге бөлінеді.
- A) Пермь, карбон, девон.
 - B) Палеоген, неоген, антропоген немесе төрттік.
 - C) Кайнозой эрасы кезеңге бөлінбейді.
 - D) Бор, юра, триас.
 - E) Силур, ордовик, кембрий.
12. Шөл зонасында орналасқан қорықтың аты:
- A) Үстірт.
 - B) Алматы.
 - C) Наурызым.
 - D) Марқакөл.
 - E) Қорғалжың.
13. Ірі қалалардың маңында шағын және орта қалалардың шоғырлануы:
- A) Миграция.
 - B) Агломерация.
 - C) Урбандалу.
 - D) Мегалополис.
 - E) Реурбандалу.
14. Маралдың мүйізінен дайындалатын құнды дәрі-дәрмек:
- A) Шалап.
 - B) Қымыз.
 - C) Шұбат.
 - D) Панты.
 - E) Мүйізден дәрі дайындалмайды.

15. Жүкті «Қақпадан – қақпаға» жеткізе алатын көліктің түрі:
- A) Құбыр жолы.
 - B) Әуе жолы.
 - C) Мұндай көлік түрі жоқ.
 - D) Автомобиль көлігі.
 - E) Темір жолы.
16. Ертiс мыс қорыту заводу орналасқан жер.
- A) Октябрьскіде.
 - B) Боко поселкесі.
 - C) Ақжолда.
 - D) Глубокое поселкесі.
 - E) Әуезовте.
17. Дүние жүзілік өнеркәсіп өнімдерінің 57 %-ін және ауыл шаруашылық өнімдерінің 40 %-ін ... береді.
- A) Дамушы елдер.
 - B) АҚШ.
 - C) Бұрынғы Кеңес Одағы құрамындағы елдер.
 - D) Дамыған капиталистік елдер.
 - E) ТМД елдері.
18. Көмірді көп өндіретін
- A) ОАР.
 - B) Австрия.
 - C) Канада.
 - D) АҚШ.
 - E) Ұлыбритания.
19. Үндістан түбегіндегі табиғат зоналар:
- A) орманы дала
 - B) шөл мен шөлейттер
 - C) арктикалық шөл
 - D) сирек ормандар, ауыспалы-ылғалды ормандар.
 - E) аралас ормандар
20. Литосфералық плиталардың қозғалыс жылдамдығы жылына:
- A) 2 см-ден 5 см-ге дейін
 - B) 8 см
 - C) 1 мм-ден 1 см-ге дейін
 - D) 7 см-ден 15 см-ге дейін
 - E) 10 см ден - 16 см-ге дейін
21. Географиялық қабықтың біртұтастығы – бұл ...
- A) табиғи құбылыстардың уақытылы қайталанып келуі.
 - B) адамның шаруашылық іс-әрекеті.
 - C) табиғат компоненттерінің өзара байланысы мен өзара тәуелділігі.
 - D) экваторлық полюске қарай табиғат компоненттері мен кешендерінің өзгеруі.
 - E) табиғат кешендерінің қалыптасу тарихы.

22. Рекреациялық аймақ:
- A) Қорық.
 - B) Қорықша.
 - C) Ұлттық парк.
 - D) Санаторий.
 - E) Табиғат ескерткіші.
23. Қоршаған ортаның ластануына байланысты ... мынадай сипаттама берді: «Ертеде адам табиғаттан қорқатын еді, енді табиғат адамнан қорқатын болды»
- A) Жак Ив Кусто
 - B) В.И.Вернадский
 - C) Н.Н.Баранский
 - D) Тур Хейердал.
 - E) А.И.Витвер
24. Теңіз кемесі, супертанкерлер, арқылы жүк тасымалдау жөнінен Жапонияның алдыңғы орында болуының негізгі себебін анықтаңыз.
- A) Әртүрлі дайын бұйымдардың көптеп шығарылуынан.
 - B) Шикізаттың барлық түрін сырттан әкелетіндіктен.
 - C) Әлемдік рынокта техниканың осындай түрінің қажеттілігінен.
 - D) Еңбек ресурстарының арзандығы осындай техниканы құру мүмкіндігін береді.
 - E) Жапония бұл өндіріс саласында алдыңғы орында емес.
25. Африканың езі аттас түбекте орналасқан ел:
- A) Чад.
 - B) Эритрея.
 - C) Тунис.
 - D) Эфиопия.
 - E) Сомали.

2-нұсқа

1. Ұсақ масштаб
А) 1 : 2 000.
В) 1 : 50 000.
С) 1 : 10 000.
D) 1 : 1 000 000.
E) 1 : 2 000 000.
2. Дүние жүзіндегі ең ұзын өзен:
А) Днепр.
В) Ніл.
С) Еділ.
D) Лена.
E) Енисей.
3. Атмосфералық жауын-шашын мөлшерінің өлшем бірлігі.
А) Дина.
В) Куб метр.
С) Миллиметр.
D) Килограмм.
E) Литр.
4. Қазақтар нәсілге жатады
А) Монголоид.
В) Еуропеид.
С) Экваторлық.
D) Аралас нәсілге.
E) Славян тобына.
5. Солтүстік Америкада жер бедерінің қандай түрі басым?
А) Жазықты
В) Қыратты
С) Таулы
D) Адырлы-бұдырлы
E) Ойпатты
6. Қазақстанның солтүстіктен оңтүстікке қарай созылуы.
А) 1600 км.
В) 2200 км.
С) 900 км.
D) 1000 км.
E) 3200 км.
7. Обь өзенінің ірі сол жақ саласы.
А) Үлкен өзен.
В) Аягөз.
С) Арыс.
D) Ертіс.
E) Ойыл.

8. Қоршаған орта туралы ғылым.
- A) Биология.
 - B) Геология.
 - C) Экология.
 - D) Зоология.
 - E) Метеорология.
9. Қазақстан Республикасының солтүстігіндегі ең шеткі облысы.
- A) Павлодар.
 - B) Ақтөбе.
 - C) Солтүстік Қазақстан.
 - D) Қарағанды.
 - E) Батыс Қазақстан.
10. Антропогендік табиғат кешені
- A) Бақшалар және су қоймалары.
 - B) Аңғарлар мен төбелер.
 - C) Аралдар және бұғаздар.
 - D) Батпақтар және көлдер.
 - E) Өзендер және ормандар.
11. Еуропа мен Азия дүние бөліктерінің арасындағы шекара тау:
- A) Жоңғар Алатауы.
 - B) Іле Алатауы.
 - C) Орал тауы.
 - D) Қаратау.
 - E) Сарыарқа.
12. Сарыарқаның басты өзендері.
- A) Сырдария, Қаратал.
 - B) Шу, Іле.
 - C) Есіл, Нұра.
 - D) Жайық, Ембі.
 - E) Тобыл, Ойыл.
13. Демография:
- A) халық туралы ғылым
 - B) табиғат туралы ғылым
 - C) климат туралы ғылым
 - D) өсімдіктер туралы ғылым
 - E) жануарлар туралы ғылым
14. Өскемен қаласында қорғасын-мырыш комбинаты шикізатты қайдан алады?
- A) Балқаштан, Жезқазғаннан
 - B) Соколов-Сарыбайдан
 - C) Лениногорскіден, Зыряннан
 - D) Текеліден, Шымкенттен
 - E) Атыраудан, Семейден

15. Химия өнеркәсібі үшін құндылығы зор өсімдіктер:
- A) Бидай, терек.
 - B) Қызан, картоп.
 - C) Сұлы, қарағаш.
 - D) Түймедағы, қияр.
 - E) Эфедра, дермене.
16. Мұнай мен газды экспорттаушы экономикалық аудан.
- A) Солтүстік Қазақстан.
 - B) Оңтүстік Қазақстан.
 - C) Орталық Қазақстан.
 - D) Батыс Қазақстан.
 - E) Шығыс Қазақстан.
17. Монархиялық мемлекет.
- A) Испания.
 - B) Гондурас.
 - C) Үндістан.
 - D) Гватемала.
 - E) Бенин.
18. Бейтарап мемлекеттер
- A) Чехия, Словения.
 - B) Италия, Испания.
 - C) Швеция, Швейцария.
 - D) Австралия, Австрия.
 - E) Германия, Франция.
19. Азияның «жаңа индустриялы елдері»:
- A) Корея, Сингапур, Жапония, Бутан.
 - B) Индия, Непал, Қытай, Корея.
 - C) Қытай, Жапония, Монғолия, Лаос.
 - D) Корея, Тайвань, Гонконг, Сингапур.
 - E) Сингапур, Қытай, Гонконг, Корея.
20. Жылы ағыстар -
- A) Гольфстрим және Солтүстік Атлант
 - B) Куроисио және Бенгель
 - C) Солтүстік Атлант және Перуан
 - D) Оңтүстік және Оңтүстік Пассат
 - E) Перуан және Гольфстрим
21. Үндістан түбегіндегі табиғат зоналар:
- A) орманы дала
 - B) шөл мен шөлейттер
 - C) арктикалық шөл
 - D) сирек ормандар, ауыспалы-ылғалды ормандар.
 - E) аралас ормандар

22. Қазақстанның солтүстігіндегі қар жамылғысының орташа қалыңдығы.
- A) 30-35 см.
 - B) 25-35 см.
 - C) 10-15 см.
 - D) 20-30 см.
 - E) 15-20 см.
23. Әрбір 1000 адамға шаққанда туылған бала санынан қайтыс болған адам саны айырмасы ...
- A) демографиялық жарылыс.
 - B) демографиялық қыс.
 - C) миграция.
 - D) урбандалу.
 - E) халықтың табиғи өсуі.
24. Жүзім жинау мен шарап өндіруден ең алдыңғы қатардағы мемлекет:
- A) Италия.
 - B) Дания.
 - C) Чехия.
 - D) Германия.
 - E) Польша.
25. Ресейде мұнай өндірудің негізгі ауданы:
- A) Батыс Сібір.
 - B) Орталық қаратопырақты.
 - C) Орталық.
 - D) Шығыс Сібір.
 - E) Қиыр Шығыс.

3-нұсқа

1. Экватор дегеніміз ...
 - A) Ең ұзын меридиан.
 - B) Ең ұзын параллель.
 - C) Қысқа меридиан.
 - D) Ол уақыт өзгеру сызығы болып есептеледі.
 - E) Қысқа параллель.
2. Органикалық жолмен пайда болған шөгінді жыныстар.
 - A) Гипс, мәрмәр, гнейс, құмтас.
 - B) Тас тұзы, киыршық тас, құмтас, құм.
 - C) Саз, ас тұзы, құмтас, өктас.
 - D) Жазатын бор, өктас, шымтезек, таскөмір.
 - E) Құмтас, базальт, кварцит, саз.
3. Еділ өзенінің құятын жері:
 - A) Қара теңіз.
 - B) Валдайлық қырат.
 - C) Ока өзені.
 - D) Баренцев теңізі.
 - E) Каспий теңізі.
4. Монголоидтардың ... болып келеді.
 - A) терісінің түсі сары, шашы тік ашық түсті, көзі қысыңқы, бет сүйегі шығыңқы.
 - B) терісінің түсі қара, көзі ашық.
 - C) терісінің түсі сарғыш, шашы бұйра, көзі ашық.
 - D) терісінің түсі ашық, шашы толқынды, тік.
 - E) терісінің түсі сары, шашы тік ашық, көзі жасыл.
5. Африканың ең таяз көлі.
 - A) Тана.
 - B) Ньяса.
 - C) Виктория.
 - D) Чад.
 - E) Танганьика.
6. Қазақстанның жер көлемі:
 - A) 17 млн. км².
 - B) 372 мың км².
 - C) 9 млн. км².
 - D) 2717,3 мың км².
 - E) 552 мың км².
7. Каспий теңізінің порттары.
 - A) Павлодар, Өскемен.
 - B) Семей, Павлодар.
 - C) Орал, Ақтөбе.
 - D) Атырау, Ақтау.
 - E) Қапшағай, Ақтау.

8. Қазақстан жерінің көпшілік бөлігі мынадай табиғи апатқа бейім
 - A) жер сілкінісіне
 - B) торнадоға
 - C) селге
 - D) қуаңшылыққа
 - E) дауылға
9. Қазақстанның маңызды рекреациялық аудандары:
 - A) Алтай, Қостанай, Арқалық.
 - B) Көкшетау, Іле, Жоңғар Алатауы, Алтай.
 - C) Көкшетау, Ұлытау, Семей.
 - D) Атырау, Көкшетау, Ақтау.
 - E) Қарағанды, Іле, Жоңғар Алатауы.
10. Құрлықтағы табиғат зоналарының бір-бірінен айырмашылығы:
 - A) Өсімдік жамылғысының сипатынан.
 - B) Жер бетінің сипатынан.
 - C) Халық санынан.
 - D) Батпақтардың болуынан.
 - E) Құрлық пен судың бөлінуінен.
11. Сарыарқаның оңтүстігіндегі үстірт:
 - A) Үстірт.
 - B) Батыс-Сібір.
 - C) Торғай.
 - D) Қазақтың ұсақ шоқысы.
 - E) Бетпақдала.
12. Сазды шөл.
 - A) Үлкен және Кіші Борсық.
 - B) Мойынқұм, Қызылқұм.
 - C) Үстірт, Бетпақдала.
 - D) Бестас, Шардара.
 - E) Сарыесік Атырау, Ақдала.
13. Өзбектер ... регионьнда ерекше пайыз құрайды.
 - A) Солтүстік Қазақстан
 - B) Орталық Қазақстан
 - C) Шығыс Қазақстан
 - D) Оңтүстік Қазақстан
 - E) Батыс Қазақстан
14. Қазақстандағы феррокорытпа өндіретін зауыт орналасқан қалалар
 - A) Қостанай, Көкшетау.
 - B) Жезқазған, Жезді.
 - C) Ақсу, Ақтөбе.
 - D) Ақсу, Жезді.
 - E) Арал, Алматы.

15. Кеңестік Қазақстанда ауыр машина жасау айрықша дамыды
- A) Қазақстанның географиялық орнына байланысы.
 - B) Пайдалы қазбалар кен орындарын игеру үшін.
 - C) Сол уақыттағы мемлекет басқарушыларының ерікті шешімінен.
 - D) Жаңа жұмыс орындарының қажеттілігінен.
 - E) Еңбек ресурстарының квалификациялық дайындығынан.
16. Қазақстандағы газ, хром, никель рудаларын шығаратын аудан
- A) Батыс Қазақстан.
 - B) Қаратау жотасы.
 - C) Солтүстік Қазақстан.
 - D) Қазақтың ұсақ шоқысы.
 - E) Кенді Алтай.
17. Заң шығаратын ең жоғарғы өкімет билігі парламенттің және өкіметтің қолында болатын басқару түрі.
- A) Абсолюттік монархия.
 - B) Конституциялық монархия.
 - C) Унитарлы.
 - D) Республика.
 - E) Федерация.
18. Негізгі өңделген жерлер орналасқан табиғат зонасы
- A) Экваторлық орман.
 - B) Шөлейт және шөл.
 - C) Орманды дала және дала.
 - D) Тундра.
 - E) Тайга, аралас орман.
19. Икарус автобусын шығаратын ел:
- A) Чехия.
 - B) Польша.
 - C) Венгрия.
 - D) Австрия.
 - E) Румыния.
20. Ірі масштаб:
- A) 1:40000000.
 - B) 1:50000000.
 - C) 1:30000000.
 - D) 1:35000000.
 - E) 1:75000000.
21. Адамның шаруашылық әрекеттерінен жердегі көп өзгерген табиғат кешені:
- A) Таулар.
 - B) Саванналар.
 - C) Ормандар.
 - D) Шөлдер.
 - E) Тоғайлар.

22. Қазақстанның қай табиғат зонасында тәуліктік жоғарғы амплитуда байқалады:
- A) Шөл.
 - B) Дала.
 - C) Шөлейт.
 - D) Орманды Дала.
 - E) Табиғат зонасында тәуліктік амплитуда.
23. Өнеркәсіптің салалық құрылымында бүкіл өнімнің 9/10 бөлігін беретін:
- A) Ауыл шаруашылығы.
 - B) Өңдеуші салалар.
 - C) Химия өнеркәсібі.
 - D) Тау-кен өнеркәсібі.
 - E) Көлік.
24. АҚШ-тағы мұнай-химия және өнеркәсібінің басты ауданы:
- A) Даллас.
 - B) Детройт.
 - C) Нью-Йорк.
 - D) Колумбус.
 - E) Хьюстон.
25. Латын Америкасында дүние жүзінде балық аулау жөнінен алдағы ел:
- A) Парагвай.
 - B) Эквадор.
 - C) Перу.
 - D) Куба.
 - E) Боливия.

4-нұсқа

1. Жердегі жарық түсу белдеулері:
 - A) 4.
 - B) 2.
 - C) 5.
 - D) 6.
 - E) 13.
2. Дүние жүзілік мұхиттағы табиғат кешендерін ... бөліп тұрады.
 - A) өзендер мен каналдар
 - B) көлдер
 - C) жер асты сулары
 - D) батпақтар
 - E) теңіздер, шығанақтар, бұғаздар
3. Саяси картадағы түстер мемлекеттің несін білдіреді:
 - A) Территориясын.
 - B) Басқару түрін.
 - C) Экономикалық даму деңгейін.
 - D) Әкімшілік-территория құрылымын.
 - E) Халқының орналасуын.
4. Материктер көшуінің гипотезасының авторы:
 - A) Ломоносов
 - B) Бехайм
 - C) Вегенер
 - D) Докучаев
 - E) Дж.Кук
5. Қоңыржай белдеудегі Еуразияның ... зонасы ауыл шаруашылық үшін жақсы меңгерілген.
 - A) Биіктік зоналылық.
 - B) Тундра және орманды тундра.
 - C) Далалар және орманды дала.
 - D) Тайга.
 - E) Аралас және жалпақ жапырақты орман зонасы.
6. Тянь-Шань тауының ең биік шыңы Хан-Тәңірін ашқан ...
 - A) Н.М.Пржевальский.
 - B) Л.С.Берг.
 - C) П.П.Семенов.
 - D) Ш.Уәлиханов.
 - E) Қ.И.Сәтбаев.
7. Батыс Қазақстанның ... өзенінде бекіре балықтары тіршілік етеді.
 - A) Ембі.
 - B) Жайық.
 - C) Өзен.
 - D) Сағыз.
 - E) Ульба.

8. Жер бетінің жоғарғы құнарлы қабаты:
- A) Биосфера.
 - B) Литосфера.
 - C) Топырақ.
 - D) Жер бедері.
 - E) Магма.
9. Ауыр өнеркәсіп салалары
- A) Стадиондар, кинотеатрлар, емханалар.
 - B) Тоқыма комбинаты.
 - C) Машина жасау және отын-энергетика кешені.
 - D) Тамақ өнеркәсібінің мекемесі.
 - E) Аяқ киім және тігін фабрикалары.
10. Өтпелі зонаны атаңыз:
- A) шөл зонасы.
 - B) орманды тундра зонасы.
 - C) орман зонасы.
 - D) тропиктік зона.
 - E) дала зонасы.
11. Қазақстандағы ең терең ойыс ...
- A) Қаратілеу.
 - B) Қарынжарық.
 - C) Қайдақ.
 - D) Қарашығанақ.
 - E) Қарақия.
12. Ең ұзақ вегетациялық мерзім қай облыста:
- A) Маңғыстауда.
 - B) Батыс Қазақстанда.
 - C) Оңтүстік Қазақстанда.
 - D) Алматыда.
 - E) Павлодарда.
13. Тұран ойпатының өзені.
- A) Қаратал.
 - B) Жайық.
 - C) Есіл.
 - D) Ойыл.
 - E) Сырдария.
14. Республикамыздағы ең ірі агломерация:
- A) Қарағанды маңында.
 - B) Қостанай маңында.
 - C) Өскемен маңында.
 - D) Атырау маңында.
 - E) Жезқазған маңында.

15. Батыс Қазақстанның шаруашылығында жақсы дамыған
- A) Тау-кен химиясы
 - B) Кен байыту
 - C) Мұнай-газ химиясы
 - D) Электрэнергия
 - E) Қара металлургия
16. Ірі өнеркәсіпті құрал-жабдықтар шығару орталықтары:
- A) Алматы, Астана, Ақтау.
 - B) Қарағанды, Алматы.
 - C) Қызылорда, Атырау.
 - D) Қарағанды, Атырау, Көкшетау.
 - E) Өскемен, Лениногорск, Текелі.
17. Басқару формасынан монархиялық елдер
- A) Швеция, Тонга, Бенин
 - B) Славения, Швейцария, Руанда
 - C) Жапония, Судан, Руанда
 - D) Иордания, Швеция,, Бруней
 - E) Бенин, Мальта, Норвегия
18. Өте кедей елдер:
- A) Бурунди, Мозамбик, Израиль.
 - B) Уганда, Үндістан, Индонезия.
 - C) Мали, Чад, Уганда.
 - D) Буркина-Фасо, Египет, ОАР.
 - E) Судан, Алжир, Эфиопия.
19. Батыс Сібірдің ең басты байлығы:
- A) Мұнай.
 - B) Ас тұзы.
 - C) Апатиттер.
 - D) Хромиттер.
 - E) Тас көмір.
20. 1:10000 масштабты картада екі нүктенің арасы 8 см. қашықтықта анықтандар:
- A) 800 м
 - B) 80 км
 - C) 8 км
 - D) 80 м
 - E) 800 км
21. Дүние жүзіне көп тараған тіл
- A) ағылшын, француз, неміс
 - B) ағылшын, испан, орыс, хинди
 - C) испан, португал, орыс
 - D) араб, қытай, француз
 - E) монғол, араб, хинди

22. Орталық Қазақстанда қала халқының басым болу себебі:
- A) Қуатты жылу электр орталығының болуы.
 - B) Жер көлемі үлкен.
 - C) Аса маңызды индустрия орталығы.
 - D) Темір жол магистральдары өтеді.
 - E) Географиялық орны қолайлы.
23. Жоғары дәрежеде дамыған аудандар:
- A) Монғолия.
 - B) Вьетнам.
 - C) Калифорния.
 - D) Орталық Африка.
 - E) Оңтүстік Италия.
24. Электр энергиясының 3/4-ін су электр станциясы (СЭС) беретін ел:
- A) Норвегия.
 - B) Швейцария.
 - C) Франция.
 - D) Италия.
 - E) Ұлыбритания.
25. Боливиядағы Ла-Пас қаласы теңіз деңгейінен ... метр биіктікте орналасқан.
- A) 5050
 - B) 2440
 - C) 4500
 - D) 1500
 - E) 3630

5-нұсқа

1. Өзеннің басталатын жері
 - A) Бастау.
 - B) Саға.
 - C) Бұлақ.
 - D) Сала.
 - E) Тасқын.
2. Атмосферадағы су буы тұтастай орналасқан қабат:
 - A) Атмосфераның жоғарғы қабаты.
 - B) Ионосфера.
 - C) Мезосфера.
 - D) Стратосфера.
 - E) Тропосфера.
3. Тұрғылықты халық жоқ құрлық
 - A) Антарктидада.
 - B) Солтүстік Америкада.
 - C) Еуропада.
 - D) Австралияда.
 - E) Африкада.
4. Климаттық картада желдің бағытын көрсету :
 - A) бояу
 - B) сан
 - C) изобара
 - D) стрелка
 - E) изосызықтар
5. Еуразиядағы табиғат зоналарының алуан түрлі болуының негізгі себептері
 - A) құрлық ауданының үлкендігі.
 - B) барлық мұхитармен қоршалып жатыр.
 - C) адамның шаруашылық әрекеттегі ықпалы.
 - D) құрлықтағы су объектілерінің үлкен мөлшері.
 - E) теңіз ағысының ықпалы.
6. Ұлы Жібек жолы басталатын ел.
 - A) Иран.
 - B) Қазақстан.
 - C) Монғолия.
 - D) Қытай.
 - E) Түркия.
7. Қазақстандағы ең үлкен көл.
 - A) Балқаш.
 - B) Арал.
 - C) Зайсан.
 - D) Каспий.
 - E) Теңіз.

8. Қазақстанның дала зонасының кеміруші жауыры.
 - A) Қасқыр.
 - B) Қарсақ.
 - C) Борсық.
 - D) Қоян.
 - E) Сарышұнақ.
9. Қаратау жотасында мына кендер көп орналасқан
 - A) Алтын, күміс
 - B) Мырыш, магний
 - C) Фосфорит, қорғасын
 - D) Мыс, молибден
 - E) Боксит, мырыш
10. Климат жағдайы қолайлы ... тұратын халықтар егістік жерлерден жылына бірнеше өнім жинайды.
 - A) Батыс Европада
 - B) Оңтүстік Шығыс Азияда
 - C) Солтүстік Шығыс Азияда
 - D) Оңтүстік Батыс Азияда
 - E) Орталық Азияда
11. Қазақстандағы тегіс жазық:
 - A) Европа жазығы.
 - B) Бетпақдала.
 - C) Батыс-Сібір.
 - D) Жалпы Сырт.
 - E) Балқаш маңы жазығы.
12. Егерде жылдық жауын-шашын мөлшері булануға тең болса, онда ылғалдану коэффициенті ... тең.
 - A) 3.
 - B) 1,5.
 - C) 2.
 - D) 1.
 - E) 0,2.
13. Маңғыстау түбегінің табиғи ресурстарын игеруге қандай жағдайлар кедергі болады?
 - A) Транспорттың жетіспеушілігі.
 - B) Су ресурстарының тапшылығы.
 - C) Құрылыс материалдарының тапшылығы.
 - D) Көмірдің тапшылығы.
 - E) Мұнайдың тапшылығы.
14. Халық тығыздығы өте жоғары облыстар:
 - A) Солтүстік Қазақстан, Атырау.
 - B) Оңтүстік Қазақстан, Алматы.
 - C) Қарағанды, Маңғыстау.
 - D) Ақтөбе, Қызылорда.
 - E) Ақмола, Маңғыстау.

15. XVIII ғасырдың 20-шы жылдары Қазақстанда пайда болған өнеркәсіп саласы.
- A) Қара металлургия.
 - B) Химия өнеркәсібі.
 - C) Түсті металлургия.
 - D) Жеңіл өнеркәсіп.
 - E) Машина жасау.
16. Еуропаның микроемлекеттері.
- A) Ватикан және Норвегия.
 - B) Ұлыбритания, Франция.
 - C) Андорра және Сан-Марино.
 - D) Лихтенштейн және Швейцария.
 - E) Лихтенштейн, Финляндия.
17. Латын Америкасында испан тілінің таралуының басты себебі
- A) Бірінші дүние жүзілік соғыстың әсері.
 - B) Ұлы географиялық ашылыстардың нәтижесі.
 - C) Африкадан негрлерді апаруына байланысты.
 - D) Брест бейбітшілік шартының нәтижесі.
 - E) Васко да Гаманың саяхатының нәтижесі.
18. Латын Америкасындағы теңізге шыға алмайтын мемлекеттер:
- A) Венесуэла, Колумбия.
 - B) Боливия, Парагвай.
 - C) Перу, Эквадор.
 - D) Куба, Бразилия.
 - E) Чили, Аргентина.
19. «Жоңғар қақпасы» Қазақстанды ... елімен байланыстырады.
- A) Ауғанстан
 - B) Монғол
 - C) Қытай
 - D) Қырғызстан
 - E) Иран
20. 1 : 10 000 масштабты картада екі нүктенің арасы 5 см-ге тең болса, бұл объектілердің арақашықтығы
- A) 500 м.
 - B) 550 м.
 - C) 300 м.
 - D) 100 м.
 - E) 5000 м.
21. Атлас тауларының солтүстік бөлігінің төменгі белдеуін ... табиғат зонасы алып жатыр.
- A) субтропиктегі мәңгі жасыл жерорта теңіздік табиғи өсімдіктер
 - B) биік таулы
 - C) тропикалық шөлейт
 - D) альпілік шалғындар
 - E) антропогендік

22. Жезқазған-Қарсақпай өнеркәсіп торабының дамуына әсерін тигізген жол.
- A) Жезқазған-Жарық.
 - B) Балқаш-Саяқ.
 - C) Жамбыл-Қаратау.
 - D) Атырау-Орск.
 - E) Қарағанды-Қарағайлы.
23. Түсті металлургия кәсіпорындарын Шығыс Қазақстанда орналастырудың негізгі себебін көрсетіңіз.
- A) Еңбек ресурстарының болуы.
 - B) Басты тұтынушылардың жақын орналасуы.
 - C) Шығыс Қазақстанда түсті металлургия кәсіпорындары жоқ.
 - D) Темір жол жақсы дамыған.
 - E) Электр энергиясы арзан.
24. Демалыс, туризм, емдік мақсатта пайдаланылатын ресурстар:
- A) Табиғи ресурстар.
 - B) Мәдени.
 - C) Рекреациялық.
 - D) Археологиялық.
 - E) Тарихи.
25. Суармалы егіншілікпен айналысатын елдер:
- A) Голландия, Норвегия.
 - B) Норвегия, Швеция.
 - C) Ұлыбритания, Норвегия.
 - D) ГФР, Польша.
 - E) Италия, Испания.

6-нұсқа

1. Жер шарындағы ең биік нүкте:
 - A) Килимонджаро.
 - B) Мак-Кинли.
 - C) Эльбрус.
 - D) Джомалунгма.
 - E) Аканкагуа.
2. Дүниежүзілік мұхит бөліктері:
 - A) теңіздер, шығанақтар, бұғаздар
 - B) батпақтар, мұздықтар, теңіздер
 - C) жер асты сулары, бұғаздар
 - D) көлдер, бөгендер, түбектер
 - E) өзендер, көлдер, батпақтар
3. Орыстар, украиндар, белорустар ... нәсілдеріне жатады.
 - A) еуропалық
 - B) аралас
 - C) монголоид
 - D) экваторлық
 - E) австралид
4. Жыл бойы ауа температурасы жоғары жауын шашын мол жауатын белдеу:
 - A) қоңыржай
 - B) тропиктік
 - C) полярлық
 - D) экваторлық
 - E) субтропиктік
5. Оңтүстік Америка жағалауын шайып жатқан мұхиттар ...
 - A) Атлант, Тынық мұхиттары.
 - B) Тынық және Солтүстік мұзды мұхиттары.
 - C) Солтүстік мұзды мұхит.
 - D) Жерорта теңізі.
 - E) Үнді мұхиты.
6. 22 жасында Орыс география қоғамына мүше етіп қабылданған ғалым.
 - A) П.П.Семенов-Тянь-Шаньский.
 - B) Н.Н.Баранский.
 - C) Н.А.Северцов.
 - D) Ш.Уәлиханов.
 - E) Г.Н.Потанин.
7. Қазақстанның ең ірі су қоймасы -
 - A) Вячеслав.
 - B) Теміртау.
 - C) Қапшағай.
 - D) Шардара.
 - E) Бұқтырма.

8. Азиядағы ірі тау жүйесі.
 - A) Карпат.
 - B) Орал.
 - C) Тянь-Шань.
 - D) Альпі.
 - E) Алтай.
9. Қазақстанның ең ірі су қоймасы
 - A) Қапшағай
 - B) Теміртау
 - C) Сергеев
 - D) Бұхтырма
 - E) Шардара
10. Географиялық қабықта болатын процесстер ... энергиясы арқылы жүреді :
 - A) судың толысуы
 - B) судың
 - C) күннің
 - D) желдің
 - E) судың қайтуы
11. Тұзды күмбездер ... тән:
 - A) Каспий маңы ойпатына
 - B) Бетпақдалаға
 - C) Балқаш маңына
 - D) Үстіртке
 - E) Батыс Сібірге
12. Жоғарғы қысым аймағы.
 - A) Булану.
 - B) Атмосфералық фронт.
 - C) Циклон.
 - D) Ылғалдану.
 - E) Антициклон.
13. Экологиялық қауіпті аудандарға ... жатады.
 - A) туристерді көп қабылдайтын таулы аймақтар
 - B) су ресурстарын дұрыс пайдаланбаған ауыл шаруашылықты аудандар
 - C) шөлді аймақтар
 - D) мұнай-газ өндіретін және ядролық полигон аймақтары
 - E) орман алқаптары
14. Тұрғылықты халқы бар қалалардың үлкен қала маңына шоғырлануынан ... түзіледі
 - A) Серіктес қалалар.
 - B) Қала агломерациясы.
 - C) Мегалополис.
 - D) Урбандалған қала.
 - E) Аудан.

15. Хром қосылыстары зауыты орналасқан:
- A) Ақтауда.
 - B) Аягөзде.
 - C) Алматыда.
 - D) Шымкентте.
 - E) Ақтөбеде.
16. Көмір қоры жөнінен ерекшеленетіндер:
- A) Монголия, Жапония, Қытай.
 - B) Судан, Эфиопия, ОАР.
 - C) Қытай, АҚШ, Ресей.
 - D) Германия, Чили, Италия.
 - E) Швейцария, Австрия, Венгрия.
17. ТМД-ғы аса ірі қалалық агломерация:
- A) Ригалық.
 - B) Минскілік.
 - C) Қиевтік.
 - D) Санкт-Петербургтік.
 - E) Москвалық.
18. Канаданың әлемдік мамандану саласы :
- A) Жеңіл өнеркәсіп .
 - B) Қара металлургия .
 - C) Ағаш өңдеу өнеркәсібі .
 - D) Химия өнеркәсібі .
 - E) Текстиль өнеркәсібі .
19. Амудария өзені Орта Азиядағы ... елді басып өтеді.
- A) 5
 - B) 4
 - C) 2
 - D) 3
 - E) 1
20. 1 см –100 м масштабы:
- A) атау
 - B) ұсақ
 - C) сызықтық
 - D) сандық
 - E) ірі
21. Географиялық қабық компоненттерінің біртұтас болып келу себебі ... байланысты.
- A) зат және энергия айналымына.
 - B) күнмен түннің ауысуына.
 - C) жердің орбиталық қозғалысына.
 - D) температура режимі мен жауын-шашын мөлшеріне.
 - E) өсімдіктерден оттегінің бөлінуіне.

22. Республикамыздағы ЖЭС-тар беретін электроэнергия:

- A) 90-100%
- B) 80-100%
- C) 40-50%
- D) 80-90%
- E) 75%

23. Батыс Қазақстанда тамақ өнеркәсібінің қандай саласы

аудан аралық маманданған болып есептелінеді.

- A) Кондитер
- B) Балық
- C) Макарон
- D) Сүт
- E) Ет

24. Азияда орналасқан мемлекеттер

- A) Гаити, Суринам, Того
- B) Кипр, Бутан, Оман
- C) Гренада, Бутан, Кипр
- D) Суринам, Науру, Гаити
- E) Мартиника, Тувалу, Оман

25. 1999 жылы НАТО агрессиясына ұшыраған Еуропа елі:

- A) Словакия.
- B) Румыния.
- C) Испания.
- D) Югославия.
- E) Кипр.

7-нұсқа

1. Мантия ортасында орналасқан жердің ішкі бөлігі.
 - A) Кратер.
 - B) Жер қыртысы.
 - C) Ядро.
 - D) Магма.
 - E) Эпицентр.
2. Арна деп аталатын, ойпаң арқылы ағатын су ағыны:
 - A) Өзен.
 - B) Теңіз.
 - C) Мұхит.
 - D) Көл.
 - E) Мұхиттық ағыс.
3. Теңіз сүтқоректілері
 - A) Дельфиндер, киттер.
 - B) Кальмарлар, тасбақалар.
 - C) Акулалар, скаттар.
 - D) Маржандар, сегізияқтар.
 - E) Теңіз балдырымен, теңіз капустаcы.
4. Жердің ең оңтүстіктегі географиялық белдеуі:
 - A) антарктикалық
 - B) қоңыржай
 - C) экваторлық
 - D) арктикалық
 - E) тропиктік
5. Африканың ең құрғақ аймағы.
 - A) Сахара.
 - B) Мадагаскар.
 - C) Калахари.
 - D) Джунгли.
 - E) Саванналар.
6. Қазақстан Ғылым Академиясының Тұңғыш Президенті, Лениндік және Мемлекеттік сыйлықтардың лауреаты.
 - A) П.П. Семенов-Тян-Шанский.
 - B) Әл-Фараби.
 - C) Шоқан Уәлиханов.
 - D) И.В. Мушкетов.
 - E) Қаныш Сәтбаев.
7. Солтүстік Мұзды мұхит алабының өзендері.
 - A) Торғай, Бірғыз, Арыс.
 - B) Ертіс, Есіл, Тобыл.
 - C) Қаратал, Лепсі, Сарысу.
 - D) Жайық, Іле, Қаратал.
 - E) Сырдария, Шу, Талас.

8. Қазақстан аумағында қанша табиғат зонасы бар:
- A) 3.
 - B) 2.
 - C) 4.
 - D) 7.
 - E) 6.
9. Қазақстан тәуелсіздігін алған жыл.
- A) 16.12.1991 ж.
 - B) 28.08.1936 ж.
 - C) 25.10.1992 ж.
 - D) 30.08.1992 ж.
 - E) 29.12.1992 ж.
10. Буряттар, қырғыздар, сахалар (якуттар) ... нәсілдеріне жатады.
- A) монголоид
 - B) европалық
 - C) аралас
 - D) экваторлық
 - E) орал семья тобына
11. Қостанай облысында ... өндіріледі.
- A) сланец (тақта тас)
 - B) мұнай
 - C) газ
 - D) темір
 - E) фосфорит
12. Ылғалдану коэффициенті бұл - ...
- A) жауын-шашынды күндердің ашық күндерге қатынасы.
 - B) жылдық жауын-шашын мөлшерінің булануға қатынасы.
 - C) мұндай коэффициент болмайды.
 - D) жылы және суық күндердің қатынасы.
 - E) буланудың температураға қатынасы.
13. «Рахманов бұлағы» қорықшасы ... орналасқан.
- A) Қаратау тауларында
 - B) Кетмен жотасында
 - C) Іле Алатауында
 - D) Қазақтың ұсақ шоқыларында
 - E) Алтайда
14. Қала халқының көбеюіне әсер ететін фактор:
- A) Көлік.
 - B) Байланыс.
 - C) Ауыл шаруашылығы.
 - D) Мәдениет.
 - E) Өнеркәсіптің дамуы.

15. Шикізатты көп қажет ететін тамақ өнеркәсібі саласы:
- A) Май шайқау, қант өнеркәсібі.
 - B) Ет, нан пісіру.
 - C) Спирт, сыра қайнату.
 - D) Макарон, кондитер.
 - E) Темекі, май шайқау.
16. Қазақстан Республикасының суармалы егіншілігі дамыған аумағы:
- A) Шығыс.
 - B) Солтүстік.
 - C) Оңтүстік.
 - D) Батыс.
 - E) Орталық.
17. Әлемдегі кеме қатынасындағы алғашқы орынды ... алады
- A) Солтүстік Мұзды мұхиты
 - B) Үнді мұхиты
 - C) Тынық мұхиты
 - D) Атлант мұхиты
 - E) Теңіз жолы
18. Отбасын жоспарлаудың ұлттық бағдарламасын бірінші қабылдаған ел.
- A) Ресей.
 - B) Қазақстан.
 - C) Моңғолия.
 - D) Үндістан.
 - E) Жапония.
19. Африканың ең дамыған мемлекеті:
- A) Алжир.
 - B) Египет.
 - C) Судан.
 - D) Заир.
 - E) Оңтүстік Африка Республикасы.
20. Абсолют биіктігі бірдей жерлерді қосатын сызықтар:
- A) бергштрих
 - B) изотерма
 - C) Изосызық
 - D) изобара
 - E) горизонталь
21. Географиялық қабықтағы ырғақтылық ...
- A) табиғат компоненттері мен кешендерінің өзгеруі.
 - B) адамдардың шаруашылық іс-әрекеттері.
 - C) табиғат компоненттерінің өзара байланысы мен әрекеттесуі.
 - D) белгілі бір құбылыстардың уақыт ішіндегі қайталануы.
 - E) табиғат кешендерінің қалыптасу тарихы.

22. Қазақстан Республикасының ең үлкен облысын атаңыз.
- A) Солтүстік Қазақстан облысы.
 - B) Қарағанды облысы.
 - C) Шығыс Қазақстан облысы.
 - D) Ақтөбе облысы.
 - E) Алматы облысы.
23. ... жайылым жан басына шаққанда жоғары
- A) Австралияда.
 - B) Канадада.
 - C) Аргентинада.
 - D) Бразилияда.
 - E) АҚШ-та.
24. Англияның отары болған Азияның ең ежелгі мемлекеті:
- A) Шри-Ланка.
 - B) Монғолия.
 - C) Қытай.
 - D) Үндістан.
 - E) Пәкістан.
25. Үлкен Тұзды көл орналасқан мемлекет:
- A) Канада.
 - B) Никарагуа.
 - C) Мексика.
 - D) Панама.
 - E) АҚШ

8-нұсқа

1. Атмосфералық қысымның өлшем бірлігі:
 - A) грамм.
 - B) килограмм.
 - C) сантиметр.
 - D) миллиметр.
 - E) метр.
2. Табиғат кешенінде жүретін табиғи үрдістер ... тәуелді.
 - A) аумақтың көлеміне
 - B) рельефке
 - C) қатерлі жағдайларға
 - D) жылу мен ылғалға
 - E) зат пен энергия алмасуына
3. Полюстерден экваторға қарай жер бетіне келіп түсетін күн сәулесі мөлшері қалай өзгереді:
 - A) бір қалпты
 - B) өзгермейді
 - C) өзгереді
 - D) азаяды
 - E) артады
4. Антарктиданы ашқан:
 - A) А.Тасман, Д.Кук.
 - B) С.Беллингаузен, М.П.Лазеров.
 - C) Д.Кук, Ф.Магеллан.
 - D) Р.Скотт, Д.Кук.
 - E) Р.Амундсен, Р.Скотт.
5. Географиялық қабықтың ырғақтылық заңдылығы:
 - A) Желдің соғуы.
 - B) Мұздардың еруі.
 - C) Күн мен түн ауысуы.
 - D) Өсімдіктердің өсуі.
 - E) Судың булануы.
6. Қазақстанмен ең ұзақ шекараласатын мемлекет:
 - A) Өзбекстан.
 - B) Қырғызстан.
 - C) Қытай.
 - D) Ресей.
 - E) Түркменстан.
7. Қаратал өзені ... келіп құяды
 - A) Балқаш көліне.
 - B) Зайсан көліне.
 - C) Қапшағай су қоймасына.
 - D) Алакөлге.
 - E) Теңіз көліне.

8. АҚШ құрғақ шекарамен ... елдермен шектеседі
 - А) Канада, Ресей, Куба.
 - В) Канада, Мексика.
 - С) Ресей .
 - Д) Канада, Колумбия.
 - Е) Куба, Мексика.
9. Швейцария мемлекетінің астанасы
 - А) Тирана
 - В) Лисабон
 - С) Вена
 - Д) Рим
 - Е) Берн
10. Монголоидтық нәсілге жатады:
 - А) Негірлер.
 - В) Аборигендер.
 - С) Берберлер.
 - Д) Папуастар.
 - Е) Қазақтар.
11. Қазақстанда алғаш рет мұнай өндірілген жыл.
 - А) 1910 жыл.
 - В) 1909 жыл.
 - С) 1911 жыл.
 - Д) 1912 жыл.
 - Е) 1913 жыл.
12. Қазақстан аумағына ылғал алып келетін ауа массалары
 - А) Тропиктік континенттік.
 - В) Қоңыржай теңіздік.
 - С) Тропиктік теңіздік.
 - Д) Арктикалық континенттік.
 - Е) Қоңыржай континенттік.
13. Құмды шөл.
 - А) Бетпақдала.
 - В) Сарыарқаның солтүстігі.
 - С) Сарыарқаның оңтүстігі.
 - Д) Үстірт.
 - Е) Арал маңы Қаракұмы.
14. Марқакөл қорығы орналасқан облыс :
 - А) Солтүстік Қазақстан.
 - В) Батыс Қазақстан.
 - С) Шығыс Қазақстан.
 - Д) Орталық Қазақстан.
 - Е) Оңтүстік Қазақстан.

15. Қант өнеркәсібінің орналасу принципі
- A) шикізат көзінде
 - B) жол торабында
 - C) тұтыну аймағында
 - D) портты қалаларда
 - E) ірі өндірістік қалаларда
16. Биязы жүнді қойларды ... өсіреді.
- A) жүні үшін
 - B) терісі үшін
 - C) майы үшін
 - D) қаракөлі үшін
 - E) ет үшін
17. Батыс Қазақстандағы бағалы балық тұқымы-
- A) Алабұға.
 - B) Қызыл балық.
 - C) Шортан.
 - D) Жайын.
 - E) Бекіре.
18. Қазіргі халықтың табиғи өсуінің жылдық көрсеткіші.
- A) 85-90 миллион адам.
 - B) 40-50 миллион адам.
 - C) 60-70 миллион адам.
 - D) 50-60 миллион адам.
 - E) 15-20 миллион адам.
19. Австралия экспортқа шығарады.
- A) Астық.
 - B) Ірімшік.
 - C) Қой жүнін.
 - D) Тары.
 - E) Мақта.
20. Бос ұштары бетбей бойынша төмен қарайғы бағыттарды көрсететін сызық:
- A) ендік
 - B) бойлық
 - C) бергштрих
 - D) биіктік
 - E) меридиан
21. Биіктік белдеулер деп атайды:
- A) Жазықтағы табиғат зоналарын.
 - B) Таудағы табиғат зоналарын.
 - C) Мұхиттағы табиғат зоналарын.
 - D) Материктің табиғат зоналарын.
 - E) Аралдың табиғат зоналарын.

22. Қазақстанның ең көне қалалары
- A) Қарағанды, Ақмола
 - B) Тараз, Түркістан
 - C) Павлодар, Көкшетау
 - D) Алматы, Қызылорда
 - E) Өскемен, Шымкент
23. Қазақстанда темір жолдың ұзындығы ... км-ден асады.
- A) 106 мың
 - B) 13,5 мың
 - C) 87,4 мың
 - D) 4,1 мың
 - E) 91 мың
24. Жан басына шаққанда ең төмен 14 квт. сағ. электроэнергиясын өндіретін ел:
- A) ОАР
 - B) Чад.
 - C) Гайана.
 - D) Ливия.
 - E) Египет.
25. Қырым түбегі - ... мемлекетінің бөлігі.
- A) Украина
 - B) Грузия
 - C) Ресей
 - D) Түркия
 - E) Молдова

9-нұсқа

1. Литосфера
 - A) Тау жыныстары.
 - B) Жер қыртысы мен мантияның жоғары қабатынан тұратын жердің қабығы.
 - C) Топырақ жабындысы.
 - D) Материктердің жер бедері.
 - E) Биік таулы аймақ.
2. Биосфера:
 - A) географиялық қабықтың тірі организмдер тіршілік ететін бөлігі
 - B) жердің беткі қабаты
 - C) мұхит түбіндегі ойпат жерлер
 - D) вулкандық жыныстармен жабылған географиялық қабықтың бір бөлігі
 - E) тропосфераның жоғары қабаты
3. Мұнда жыл бойы құрғақ және суық ауа басым болады. Төменгі температуралар тұрақты, ал қыста күшті аяздар байқалады. Бұл ... климат.
 - A) муссондық
 - B) қоңыржай континентальды
 - C) континентальды
 - D) арктикалық
 - E) шұғыл континентальды
4. Табиғат зоналарының картасы мазмұнында ... берілген.
 - A) басым желдердің бағыты
 - B) табиғат зоналарының шекаралары және жануарлар дүниесі
 - C) мұхит түбінің тереңдігі
 - D) пайдалы қазбалары
 - E) жер асты сулары
5. Аргентинаның астанасы.
 - A) Сантьяго.
 - B) Лима.
 - C) Буэнос-Айрес.
 - D) Монтевидео.
 - E) Рио-де-Жанейро.
6. Қазақстанның батыстан шығысқа қарай созылуы.
 - A) 3000 км.
 - B) 1600 км.
 - C) 1200 км.
 - D) 3500 км.
 - E) 4200 км.

7. Қазақстандағы суы ең лайлы өзен.
 - A) Ертіс.
 - B) Сырдария.
 - C) Іле.
 - D) Шу.
 - E) Есіл.
8. Қазақстанның ... экономикалық ауданында украин, неміс ұлттарының үлесі жоғары.
 - A) Оңтүстік Қазақстан.
 - B) Орталық Қазақстан.
 - C) Солтүстік Қазақстан.
 - D) Батыс Қазақстан.
 - E) Шығыс Қазақстан.
9. Озон қабатының бұзылуы, климаттың өзгеруі – бұл:
 - A) Энергетикалық проблема.
 - B) Азық-түлік проблемасы.
 - C) Шикізат проблемасы.
 - D) Соғыс-бейбітшілік проблемасы.
 - E) Экологиялық проблема.
10. Халқының саны көп халық:
 - A) қытайлықтар
 - B) ағылшын
 - C) орыстар
 - D) американдықтар
 - E) үндістер
11. Іле Алатауының ең биік шыңы.
 - A) Талғар.
 - B) Чак - Тал.
 - C) Алматы.
 - D) Ешенбұлақ.
 - E) Бесбақан.
12. Ең ұзақ вегетациялық кезең Қазақстанның
 - A) Батыс Қазақстан облысында.
 - B) Оңтүстік Қазақстан облысында.
 - C) Алматы облысында.
 - D) Қызылорда облысында.
 - E) Жамбыл облысында.
13. Шөлдің ағаш тектес өсімдіктері.
 - A) Жиде, қандыағаш.
 - B) Долана, сексеуіл.
 - C) Шеңгел, жантақ.
 - D) Сексеуіл, жыңғыл.
 - E) Тал, тас бүлдірген.

14. Алматы қорығы орналасқан тау.
 - A) Маңғыстау.
 - B) Қаратау.
 - C) Іле Алатауы.
 - D) Талас Алатауы.
 - E) Жоңғар Алатауы.
15. Күкірт қышқылын өндіретін заводтар ... бар жерлерге салынады.
 - A) тау
 - B) көлік
 - C) ауылды жерлерге
 - D) тұтынушы
 - E) өзендер
16. Өскемен май зауыты шығарады
 - A) Маргарин майын.
 - B) Сиыр майын.
 - C) Күнбағыс майын.
 - D) Мақта майын.
 - E) Қой майын.
17. Батыс Қазақстандағы өсімдік шаруашылығының негізгі дақылдары.
 - A) Дәнді дақылдар.
 - B) Бақшалық дақылдар.
 - C) Қант қызылшасы.
 - D) Картоп және көкөніс.
 - E) Мақта.
18. Ерлер саны басым елдер.
 - A) ТМД.
 - B) Австралия.
 - C) Үндістан, Қытай.
 - D) Солтүстік Америка.
 - E) АҚШ, Канада.
19. Еуропаның “кіші” мемлекеттерінің бірі:
 - A) Испания.
 - B) Франция.
 - C) Нидерланды.
 - D) Португалия.
 - E) Германия.
20. "1 см-де 100 м"- ... масштаб
 - A) Квадраттық.
 - B) Сандық.
 - C) Атаулық.
 - D) Сызықтық.
 - E) Азимуттық.

21. Адамдардың жаңа жерге қоныстануының нәтижесінде ... дамыды.
 - A) пайдалы қазбаларды игеру
 - B) қала санының өсуі
 - C) теңіз транспорты
 - D) егіншілік пен мал шаруашылығы
 - E) селекциялық жұмыстар
22. Комбинат дегеніміз ...
 - A) пайдалы қазбалардың кен орнын барлау, өндіру және байыту кешендері.
 - B) орталыққа бағындырылған, технологиялық процестері біріктірілген кәсіпорындар тобы.
 - C) шаруашылық салалары арасындағы байланыс.
 - D) шаруашылық салалары мен өндірісті орналастыру.
 - E) жоғары өнім беретін кәсіпорын.
23. ... негізгі дәнді-дақыл күріш болып есептеледі.
 - A) Солтүстік Америкада
 - B) Оңтүстік-шығыс Азияда
 - C) Оңтүстік-батыс Азияда
 - D) Африкада
 - E) Австралия және мұхиттық аралдарда.
24. Атлас тауы орналасқан монархиялық ел:
 - A) Бутан.
 - B) Марокко.
 - C) Иордания.
 - D) Лесото.
 - E) Непал.
25. Ірі мұнай экспорттаушы:
 - A) Гайана.
 - B) Венесуэла.
 - C) Чили.
 - D) Аргентина.
 - E) Боливия.

10-нұсқа

1. Жанартау кратерінен жер бетіне төгілген зат:
 - A) Магма.
 - B) Лава.
 - C) Аллювий.
 - D) Морена.
 - E) Кристалдар.
2. Атмосфераның төменгі қабаты:
 - A) Стратосфера.
 - B) Экзосфера.
 - C) Мезосфера.
 - D) Тропосфера.
 - E) Термосфера.
3. Нәсілдік белгілер ... берілуіне байланысты.
 - A) табиғат жағдайына
 - B) күн радиациясына
 - C) ата-анасынан ұрпақтарына
 - D) әлеуметтік жағдайына
 - E) климатқа
4. Ең суық климаттық белдеу
 - A) Қоңыржай белдеу.
 - B) Арктикалық белдеу.
 - C) Субтропиктік белдеу.
 - D) Тропикалық белдеу.
 - E) Экваторлық белдеу.
5. Еуразиядағы ауданы бойынша ең үлкен мемлекетті көрсетіңіз.
 - A) Ресей.
 - B) Қытай.
 - C) Үндістан.
 - D) Қазақстан.
 - E) Сауд Аравиясы.
6. Қазақстанмен шекаралас елдер.
 - A) Ресей, Тәжікстан, Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан.
 - B) Украина, Қытай, Өзбекстан, Ресей, Монғолия.
 - C) Беларусь, Иран, Монғолия, Қытай, Түркменстан.
 - D) Қытай, Ресей, Түркменстан, Қырғызстан, Өзбекстан.
 - E) Ресей, Қырғызстан, Монғолия, Өзбекстан, Қытай.
7. Дала мен шөл аралығындағы зона.
 - A) Саванна.
 - B) Орман.
 - C) Экваторлық ормандар.
 - D) Мөңгі жасыл ормандар.
 - E) Шөлейт.

8. Республикамыздың қай аймағында халық басым қоныстанған:
 - A) Оңтүстігінде және Солтүстігінде.
 - B) Солтүстік-батысында.
 - C) Орталығында.
 - D) Солтүстігінде, Орталығында.
 - E) Шығысында, Батысында.
9. БҰҰ-ның жіктеуі бойынша экономикасы жоғары дамыған елдер.
 - A) АҚШ және Непал.
 - B) Израиль, Нигерия.
 - C) Ұлыбритания, Үндістан.
 - D) Франция, Канада.
 - E) Швеция, Чили.
10. Африканың солтүстік тропик маңында орналасқан табиғат зона:
 - A) орманды дала
 - B) тайга
 - C) шөл мен шөлейт
 - D) аралас ормандар
 - E) дала
11. Қазақстандағы темір рудаларының басты кен орындары.
 - A) Текелі, Соколов.
 - B) Аят, Лисаков.
 - C) Сарыбай, Қаламқас.
 - D) Майқайың, Аят.
 - E) Қоңырат, Сарыбай.
12. Қазақстанның континенттік ауа-райы ... айқындалады.
 - A) Теңіз ағысының ықпалымен.
 - B) Ауа мен температураның жоғары ылғалдығымен.
 - C) Температураның қатты тербелісі және жауын-шашын мөлшерінің аздығымен.
 - D) Жауын-шашын режимі және жел розасымен.
 - E) Тәуліктік температураның үлкен амплитудасы және жауын-шашын мөлшерінің көптігімен.
13. Қазақстандағы көлемі жөнінен үшінші орындағы көл.
 - A) Теңіз.
 - B) Алакөл.
 - C) Балқаш.
 - D) Зайсан.
 - E) Сілеті.
14. “Рахманов бұлағы” қорықшасы орналасқан жер.
 - A) Оңтүстік Қазақстан.
 - B) Шығыс Қазақстан.
 - C) Солтүстік Қазақстан.
 - D) Батыс Қазақстан.
 - E) Орталық Қазақстан.

15. Қара топырақ Қазақстанның мына аймақтарында көп
- A) Қарағанды, Павлодар
 - B) Қостанай, Ақмола
 - C) Петропавл, Ақтөбе
 - D) Өскемен, Павлодар
 - E) Ақтөбе, Қарағанды
16. Толық циклді полиметалл комбинаты ... ауданында орналасқан.
- A) Орталық Қазақстан - Жезқазған.
 - B) Оңтүстік Орал - Хромтау.
 - C) Кенді Алтай - Өскемен.
 - D) Орталық Қазақстан - Балқаш.
 - E) Оңтүстік Қазақстан - Кентау.
17. Халықтың механикалық қозғалысы
- A) Көліктік шығын.
 - B) Бюджет.
 - C) Халықтың ұлттық құрамы.
 - D) Сауда қатынасы.
 - E) Миграция (көшіп-қонуы).
18. Африкадағы ірі аралдық мемлекет:
- A) Кабо-Верде.
 - B) Сейшель аралдары.
 - C) Комор аралдары.
 - D) Мадагаскар.
 - E) Эритрея.
19. Бразилияның астанасы.
- A) Ресифи.
 - B) Бразилиа.
 - C) Форталеза.
 - D) Рио-де-Жанейро.
 - E) Сан-Паулу.
20. Жер бетіндегі нүктенің теңіз немесе мұхит деңгейінен тіктеуіш бойынша алған биіктігі :
- A) абсолют биіктік
 - B) ендік зоналық
 - C) биіктік белгісі
 - D) биіктік белдеу
 - E) салыстырмалы биіктік
21. Аталғандардың ішіндегі ұлттық дін -
- A) ислам, христиан.
 - B) синтоизм, конфуциан, индуизм.
 - C) христиан, ислам, синтоизм.
 - D) будда, ислам.
 - E) будда, индуизм, ламаизм.

22. Солтүстік Қазақстанда өсірілетін техникалық дақылдар.
- A) Зығыр, темекі.
 - B) Мақта, күнбағыс.
 - C) Күнбағыс, қыша.
 - D) Солтүстік Қазақстанда техникалық дақылдар өсірілмейді.
 - E) Қант қызылшасы, қант құрағы.
23. Жезді, Сәтпаев, Қарсақпай, Байқоңыр поселкелерін топтастыратын өнеркәсіп торап.
- A) Семей.
 - B) Қарағанды-Теміртау.
 - C) Балқаш.
 - D) Жезқазған.
 - E) Павлодар-Екібастұз.
24. Темір кенінің мол қоры бар ел.
- A) АҚШ
 - B) Ирак
 - C) Қазақстан
 - D) Украина
 - E) Бразилия
25. Севан көлі бар христиандық ел:
- A) Молдавия.
 - B) Сирия.
 - C) Армения.
 - D) Грузия.
 - E) Түркия.

11-нұсқа

1. Жер қыртысының қозғалысын өлшейтін құрал
 - A) Гигрометр.
 - B) Анемометр.
 - C) Термометр.
 - D) Барограф.
 - E) Сейсмограф.
2. Тұзды көлдердің шаруашылықтағы маңызы.
 - A) Балық кәсіпшілігін дамытады.
 - B) Күкірт алынады.
 - C) Шымтезек өндіріледі.
 - D) Тұз өндіріледі.
 - E) Суландыруға пайдаланылады.
3. Дүние жүзіндегі халықтар ... нәсілге бөлінген
 - A) 4.
 - B) 2.
 - C) 5.
 - D) 1.
 - E) 3.
4. Австралияның байырғы халқы:
 - A) Негрлер.
 - B) Австралиялық-француз.
 - C) Австралиялық-ағылшын.
 - D) Папуастар.
 - E) Аборигендер.
5. Қазақстанның теңіз деңгейінен төмен жатқан жері.
 - A) –132 м.
 - B) –120 м.
 - C) –400 м.
 - D) –126 м.
 - E) –130 м.
6. Қазақстан территориясындағы Батыс Сібір жазығының темір рудаларының кендері.
 - A) Қаражал.
 - B) Зырян.
 - C) Қаратау.
 - D) Қоңырат.
 - E) Соколов-Сарыбай.
7. Тау-кен өндірісімен байланысты қала.
 - A) Қызылорда, Арал.
 - B) Талғар, Сарқанд.
 - C) Шымкент, Тараз.
 - D) Павлодар, Астана.
 - E) Кентау, Қаратау.

8. Қазақстанда ... экономикалық аудан бар
- A) 6.
 - B) 3.
 - C) 5.
 - D) 10.
 - E) 19.
9. Суармалы егіс егетін негізгі аймақ
- A) Австралия
 - B) Еуропа
 - C) Оңтүстік Америка
 - D) Азия
 - E) Африка
10. Дүниежүзілік мұхит суының орташа тұздылығын көрсетіңіз.
- A) 21 ‰ .
 - B) 35 ‰ .
 - C) 100 ‰ -ден жоғары.
 - D) 47 ‰ .
 - E) $10\text{-}12 \text{ ‰}$.
11. Солтүстік Американың Атлант мұхиты жағалауындағы отырықшы халық ... қоныс аударғандар.
- A) Орталық және Оңтүстік Еуропа елдерінен
 - B) Қытайдан
 - C) Скандинавия елдері мен Исландия аралынан
 - D) Үндістаннан
 - E) Аустралиядан
12. Жер бетіндегі сейсмикалық белдеулер саны:
- A) бес.
 - B) үш.
 - C) екі.
 - D) бір.
 - E) төрт.
13. Қазақстан территориясында жауын-шашын көп түсетін жер.
- A) Орал алды үстірті.
 - B) Каспий маңы ойпаты.
 - C) Жоңғар Алатауы.
 - D) Батыс Алтай.
 - E) Тұран ойпаты.
14. Балхаш-Алакөл алабы өзендері
- A) Сарысу, Шу
 - B) Шарын, Шелек
 - C) Арыс, Ақсу
 - D) Нұра, Аягөз
 - E) Лепсі, Шар

15. Орталық Қазақстандағы сирек кездесетін кен орындары
 - A) Алтын, күміс
 - B) Мырыш, никель
 - C) Вольфрам, молибден
 - D) Боксит, қорғасын
 - E) Мыс, титан
16. Ең арзан электр энергиясын беретін ресурс:
 - A) Шымтезек.
 - B) Газ.
 - C) Мұнай.
 - D) Көмір.
 - E) Су ресурстары.
17. Темекі өсірілетін облыс:
 - A) Жамбыл.
 - B) Қызылорда.
 - C) Маңғыстау.
 - D) Қарағанды.
 - E) Алматы.
18. Гибралтар бұғазы ... материктері арасында орналасқан.
 - A) Африка және Еуразия.
 - B) Еуразия және Австралия.
 - C) Африка және Австралия.
 - D) Солтүстік және Оңтүстік Америка.
 - E) Солтүстік Америка және Еуразия.
19. Шетелдік Еуропада балық аулауға халықаралық маманданған ел.
 - A) Исландия.
 - B) ГФР.
 - C) Румыния.
 - D) Чехия.
 - E) Австрия.
20. Учаскенің планын бір нүктеден кескіндеу:
 - A) перпендикулярлық
 - B) салыстырмалы
 - C) абсолюттік
 - D) полярлық
 - E) маршруттық
21. Тайга зонасының топырағы:
 - A) Күлгін топырақ.
 - B) Сұр топырақ.
 - C) Қызыл, сары ферралит.
 - D) Қара топырақ.
 - E) Сұр, қоңыр топырақ.

22. Марқакөл қорығының эндемик-балығы.
- A) Табан балық.
 - B) Сазан.
 - C) Шабак.
 - D) Алабұға.
 - E) Мөңке.
23. Географиялық еңбек бөлінісі:
- A) белгілі өнімдерді өндіруде елдер мен аймақтардың мамандануы
 - B) елдер арасындағы тауар айналымы мен қызмет көрсетуі
 - C) елдердің әр түрлі аудандарын байланыстыру
 - D) дүниежүзілік рыноктың қалыптасуы
 - E) тек қана географиялық жағдайына қарай мамандану
24. АҚШ-тың "ұлт шеберханасына" айналған өнеркәсіпті аудан:
- A) Оңтүстік-Батыс.
 - B) Орта-Батыс.
 - C) Солтүстік-Шығыс.
 - D) Батыс.
 - E) Оңтүстік.
25. Латын Америкасы елдері Испания мен Португалия елдерінің отарлауынан ... босады.
- A) XX ғасырдың басында
 - B) XIX ғасырдың басында
 - C) XVII ғасырдың басында
 - D) XVI ғасырдың басында
 - E) XVIII ғасырдың басында

12-нұсқа

1. Жердің центрінен экваторға дейінгі ара қашықтық:
 - A) 6378 км.
 - B) 6356 км.
 - C) 6359 км.
 - D) 6375 км.
 - E) 6370 км.
2. Салыстырмалы биіктікті анықтайтын құрал.
 - A) Нивелир.
 - B) Сейсмограф.
 - C) Анемометр.
 - D) Буссоль.
 - E) Метр.
3. Изотерма сызықтары деп ... айтамыз.
 - A) температурасы бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
 - B) биіктігі бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
 - C) тереңдігі бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
 - D) қысымы бірдей нүктелерді қосатын сызықтарды.
 - E) жауын-шашын мөлшері бірдей жерлерді қосатын сызықтарды.
4. Монголоидтардың ...
 - A) терісі сарғыш, ренді, көздері қысыңқы, бет сүйегі шығыңқы.
 - B) терісінің түсі қара, көзі ашық.
 - C) терісінің түсі ашық, шашы толқынды, тік.
 - D) терісінің түсі сары, шашы тік ашық, көзі жасыл.
 - E) терісінің түсі сарғыш, шашы бұйра, көзі ашық.
5. Солтүстік мұзды мұхитқа құятын өзендер:
 - A) Обь, Енисей, Лена.
 - B) Әмудария, Еділ, Іле.
 - C) Янцзы, Хуанхэ, Амур.
 - D) Дунай, Днепр, Висла.
 - E) Инд, Ганг, Тигр.
6. Іле өзеніндегі су қоймасы.
 - A) Кеңгір.
 - B) Шардара.
 - C) Қапшағай.
 - D) Вячеслав.
 - E) Қаратомар.
7. Қазақстанда ... "миллионер" қала бар
 - A) 3.
 - B) 1.
 - C) 2.
 - D) 4.
 - E) 5.

8. Батыс Қазақстанның маманданған шаруашылығы:
- А) Егін шаруашылығы.
 - В) Аяқ киім, тамақ өнеркәсібі.
 - С) Мұнай және газ, балық.
 - Д) Қара металлургия, құрылыс.
 - Е) Металл өңдеу, газ.
9. БҰҰ-ның штаб-пәтері:
- А) Парижде.
 - В) Лондонда.
 - С) Римде.
 - Д) Нью-Йоркте.
 - Е) Вашингтонда.
10. Жер бетінің ... дүние жүзілік мұхит сулары алып жатыр.
- А) 71 % (пайыз)
 - В) 40 % (пайыз)
 - С) 29 % (пайыз)
 - Д) 60 % (пайыз)
 - Е) 25 % (пайыз)
11. Б.з.б. II ғасырда ... өз еңбектерінде Жайық, Жем, Сырдария өзендері туралы мәліметтер келтірген.
- А) Птолемей
 - В) П.Г.Карпини
 - С) Геродот
 - Д) В.Рубрук
 - Е) И.В.Мушкетов
12. Жоңғар Алатауының - 4464 метрлік шыңы
- А) Ақсоран.
 - В) Бесбақан.
 - С) Хан-Тәңірі.
 - Д) Мұзбел.
 - Е) Талғар.
13. Климатты қалыптастыратын фактор
- А) жауын-шашын түсуі
 - В) қардың қалың түсуі
 - С) дауылдың соғуы
 - Д) температураның өзгеруі
 - Е) географиялық орны
14. Қазақстанның солтүстік бөлігіндегі орманды дала зонасының топырағы:
- А) Қара топырақ
 - В) Тақыр.
 - С) Сортаң топырақ.
 - Д) Қызыл топырақ.
 - Е) Қоңыр топырақ

15. Қара металдар
- A) Никель, алюминий.
 - B) Алтын, күміс.
 - C) Темір, хром.
 - D) Уран, ванадий.
 - E) Мыс, қорғасын.
16. Солтүстік Қазақстанның машина жасау саласы ... қызмет етеді.
- A) қара металлургияға
 - B) түсті металлургияға
 - C) агроөнеркәсіптік кешенге
 - D) мұнай өндіруге
 - E) тау-кен өндірісіне
17. Табиғат ресурстарының көптүрлілігі төн елдер:
- A) Оман, Сауд Аравиясы.
 - B) Ресей, Қытай.
 - C) Норвегия, Финляндия.
 - D) Австрия, Австралия.
 - E) Жапония, АҚШ.
18. Шетелдік Еуропадағы табиғатты қорғауға бағытталған партиялар.:
- A) Қызыл крест ұйымы.
 - B) Жасылдар партиясы.
 - C) Қорықтар.
 - D) Қоғамдық ұйымдар.
 - E) Ұлттық парктер.
19. Апартеид ол:
- A) Дінінің бір түрі.
 - B) Нәсілдер теңдігі.
 - C) Ұлттардың достастығы.
 - D) Нәсілдік кемсітушіліктің шектен шыққан формасы.
 - E) Халықтың ұдайы өсуінің I-і түрі.
20. Халқының тығыздығы ең жоғары материк:
- A) Африка
 - B) Евразия
 - C) Солтүстік Америка
 - D) Антарктида
 - E) Оңтүстік Америка
21. Географиялық қабықтың дамуындағы ең ұзақ алғашқы кезең:
- A) Органогендікке дейінгі.
 - B) Палеогендік.
 - C) Биогендікке дейінгі.
 - D) Антропогендік.
 - E) Неогендік.

22. Талас Алатауы беткейі мен Өгем жотасында орналасқан қорық.
- A) Ақсу-Жабағылы.
 - B) Наурызым.
 - C) Қорғалжын.
 - D) Марқакөл.
 - E) Үстірт.
23. Қазақстандағы бокситтің мол қоры:
- A) Торғайда
 - B) Қарағандыда
 - C) Құсмұрында
 - D) Жетіқарада
 - E) Көкшетауда
24. Халық сапын өсіру мақсатында демографиялық саясат жүргізетін елдер.
- A) Жапония, Корея.
 - B) Франция, Дания.
 - C) Сауд Аравиясы, Қытай.
 - D) Үндістан, Египет.
 - E) Венгрия, Нигерия.
25. АҚШ-тың ірі ұлттық паркі:
- A) Глейнмер.
 - B) Сенвойя.
 - C) Исллоустон.
 - D) Иосемитск.
 - E) Колорадоның үлкен каньоны.

13-нұсқа

1. Ірі масштаб
А) 1 : 2 000 000.
В) 1 : 1 000 000.
С) 1 : 10 000.
D) 1 : 250.
E) 1 : 500.
2. Жер сілкіну ошағының үстінде орналасқан жер бетіндегі нүкте.
А) Кратер.
В) Эпицентр.
С) Лава.
D) Көмей.
E) Гейзер.
3. “Оттегі фабрикалары” болып саналатын организмдер:
А) Өсімдіктер.
В) Су шөптері.
С) Микроорганизмдер.
D) Жануарлар.
E) Фитопланктон.
4. Климат жағдайы ыстық елдердің тұрғындарының болып келеді.
А) жақ сүйектері сопақ және терісі ашық түсті
В) терісінің түсі сары және көзі ашық
С) терісінің түсі қара, бұйра шашты
D) тапауы қысаң, шаштары бұйра әрі қысқа
E) танауы қысаң, көздері қысық
5. Антарктида материгінің Оңтүстік жарты шар климатына әсері ...
А) ылғалдандырады.
В) құрғақ климат орнайды.
С) жылытады.
D) шамалы.
E) суытады.
6. Қазақстанның ірі су қоймалары.
А) Вячеслав, Сергеев.
В) Бұқтырма, Қапшағай.
С) Сергеев, Өскемен.
D) Өскемен, Шардара.
E) Шардара, Кеңгір.
7. Халықтың өсу заңдылықтары туралы ғылым:
А) Экология.
В) География.
С) Этнография.
D) Биография.
E) Демография.

8. Қалдықтарды пайдаланып, халық тұтынатын тауарлар шығаратын өнеркәсіп
 - A) Жеңіл.
 - B) Химия.
 - C) Қағаз жасау.
 - D) Ағаш өңдеу.
 - E) Тамақ.
9. Ең көп таралған тіл семьясы.
 - A) Үнді-еуропалық.
 - B) Нил-сахаралық.
 - C) Солтүстік-кавказдық.
 - D) Сино-тибеттік.
 - E) Алтайлық.
10. Дүниежүзілік мұхит суының температурасы ... байланысты.
 - A) мөлдірлікке
 - B) ауа температурасына
 - C) тұздылыққа
 - D) күн сәулесінің түсу бұрышына
 - E) тереңдікке
11. Кіші табиғат кешендеріне ... мысал бола алады.
 - A) тайга
 - B) жалпақ жапырақты ормандар
 - C) экваторлық ормандар
 - D) жар, көл, өзен аңғарлары
 - E) тропикалық шөлдер
12. Адам қай қабықтың бөлігі?
 - A) Биосфераның.
 - B) Табиғат кешенінің.
 - C) Литосфераның.
 - D) Табиғат компонентінің.
 - E) Гидросфераның.
13. Жан-жағы тік жартастармен қоршалған үстірт:
 - A) Қаратау.
 - B) Торғай үстірті.
 - C) Үстірт.
 - D) Маңғыстау.
 - E) Орал алды үстірті.
14. Қытай территориясында орналасқан Жоңғар Алатауының бөлігі.
 - A) Оңтүстік.
 - B) Шығыс.
 - C) Орталық.
 - D) Батыс.
 - E) Солтүстік.

15. ЖЭО-нан ...
- A) тек жылу тасымалдайды
 - B) жылу мен электр энергиясы өндіріледі
 - C) тек электр энергиясы өндіріледі
 - D) су буы мен жылу өндіріледі
 - E) тек жылу ғана өндіріледі
16. Отын энергетикасында көп барланған пайдалы қазбалардың қай түрі
- A) Жанғыш тақта тас.
 - B) Көмір.
 - C) Шым тезек.
 - D) Газ.
 - E) Мұнай.
17. Адамзаттың азық-түлік проблемасын шешудегі басты жол – интенсивті жол, бүкіл егіншілік өнімдері өсімінің ... бөлігін қамтамасыз етіп отыр.
- A) 4/10
 - B) 3/10
 - C) 9/10
 - D) 1/10
 - E) 5/10
18. “Болат герцогтығы” мемлекеті:
- A) Сан-Марино.
 - B) Лихтенштейн.
 - C) Люксембург.
 - D) Монако.
 - E) Андорра.
19. Алтын өндіруден әлемде бірінші орында:
- A) Свазиленд.
 - B) Танзания.
 - C) ОАР.
 - D) Алжир.
 - E) Марокко.
20. Қазақстандағы көптеген объектілерді дүние жүзінің дөңгелек картасына түсірген ғалым:
- A) Геродот.
 - B) П.Карпини.
 - C) М.Қашғари.
 - D) К.Птолемей.
 - E) Ә.Фараби.
21. Қазақстан климатына әсер ететін мұхиттар.
- A) Үнді, Солтүстік Мұзды.
 - B) Тынық, Үнді.
 - C) Солтүстік Мұзды, Атлант.
 - D) Атлант, Тынық.
 - E) Тынық, Солтүстік Мұзды.

22. Үстірттік муфлон бұл -
- A) Тау ешкісі.
 - B) Жайран.
 - C) Алажолақты күзен.
 - D) Ұзын тікенді кірпі.
 - E) Жабайы қой.
23. Қазақстанның табиғи байлықтарын игерудегі басты қиындық.
- A) Өртүрлі экологиялық проблемалар.
 - B) Қазіргі уақыттағы технологиялардың болмауы.
 - C) Су мен жабдықтардың тапшылығы.
 - D) Еңбек ресурстары мен білімнің жоқтығы.
 - E) Энергетикалық базаның жоқтығы.
24. Қазақстан оңтүстік-батысында автономиялық республикамен шектеседі
- A) Тәжікстан.
 - B) Алтай өлкесі.
 - C) Қарақалпақстан.
 - D) Дағыстан.
 - E) Башқұртстан.
25. Қазақстанның Ресеймен шекарасы ... экономикалық аудандары арқылы өтеді.
- A) Поволжье, Урал, Батыс-Сібір
 - B) Орталық, Волга-Вятка
 - C) Орталық қара топырақты
 - D) Украина, Кавказ
 - E) Солтүстік-Батыс, Солтүстік

14-нұсқа

1. Картада объектілерді белгілейді.
 - A) Жазумен.
 - B) Фигуралармен.
 - C) Фотомен.
 - D) Шартты белгімен.
 - E) Суретпен.
2. Жер сілкінісі ... шкаламен өлшенеді.
 - A) 10-балдық.
 - B) 12-балдық.
 - C) 50-балдық.
 - D) 100-балдық.
 - E) 5-балдық.
3. Желдің бағытын қадағалайтын құрал.
 - A) Барограф.
 - B) Анемометр.
 - C) Анероид.
 - D) Флюгер.
 - E) Термометр.
4. Муссонды жауындар мына өзендерде судың тасуын әкеледі:
 - A) Янцзы
 - B) Енесей
 - C) Амудария
 - D) Рейн
 - E) Еділ
5. Географиялық қабық деп ... айтамыз.
 - A) мұхиттардың заңдылығын.
 - B) атмосфераның жоғары қабаты, литосфераның жоғары қабаты гидросфераның өзара байланысып, әрекеттесуін.
 - C) күн жылуы мен ылғалдың әркелкі болуын.
 - D) атмосфера, гидросфера, литосфера, биосфера және олардың өзара байланысы мен әрекеттесуін.
 - E) табиғат заңдылықтарын.
6. Шөлде орналасқан қорықтар.
 - A) Ақсу Жабағлы, Алматы.
 - B) Марқакөл, Баянауыл.
 - C) Қорғалжын, Алакөл.
 - D) Наурызым, Қорғалжын.
 - E) Үстірт, Барсакелмес.

7. Қазақстанның ежелгі қалалары.
 - А) Теміртау, Рудный.
 - В) Павлодар, Өскемен.
 - С) Түркістан, Тараз.
 - Д) Шымкент, Астана.
 - Е) Екібастұз, Балқаш.
8. Буддизм таралған негізгі аймақтар.
 - А) Орталық және Шығыс Азия.
 - В) Оңтүстік-батыс Азия.
 - С) Батыс Еуропа.
 - Д) Латын Америкасы.
 - Е) Ресей.
9. "Үлкен жетілікке" - кіретін елдер:
 - А) Испания, ГФР, Албания, Чехия, Словакия.
 - В) Дания, Италия, ГФР, Испания.
 - С) ГФР, Франция, Ұлыбритания, Италия.
 - Д) Ватикан, Швеция Норвегия, Эстония.
 - Е) Португалия, Исландия, Ирландия, Польша.
10. Н.Н.Миклухо –Маклайдың географиялық зерттеулері жүргізілген жер:
 - А) Сахалин
 - В) Жаңа-Гвинея
 - С) Филиппин
 - Д) Мадагаскар
 - Е) Антарктида
11. Экваторлық белдеуде ...
 - А) биіктеген сайын күн ұзағырақ.
 - В) биіктеген сайын түн ұзақ.
 - С) күн мен түн тең, жыл мезгілдері байқалмайды.
 - Д) таулардың орны және орман басқан биіктік байқалады.
 - Е) азоналылық мезгілдік өзгерістер байқалады.
12. Мына географиялық объектілердің қайсысы жазық болып табылады:
 - А) Балқаш маңы.
 - В) Бетпақдала.
 - С) Батыс-Сібір.
 - Д) Үстірт.
 - Е) Жалпы Сырт.
13. Қазақстанға тиесілі Батыс Сібір жазығының климаты ... дақылдар үшін қолайлы.
 - А) Бақша дақылдары.
 - В) Дәнді дақылдар, картоп.
 - С) Жүзім шаруашылықтары, цитрус.
 - Д) Мақта, күріш.
 - Е) Қант қызылшасы, темекі.

14. Тұрақты жылдық ағыны сақталатын Қазақстан өзендері.
- A) Аягөз, Жайық.
 - B) Сарысу, Жем.
 - C) Ырғыз, Іле.
 - D) Шу, Тобыл.
 - E) Есіл, Ертіс.
15. Қазақстандағы темекі комбинаты орналасқан қала:
- A) Текелі.
 - B) Алматы.
 - C) Тараз.
 - D) Талдықорған.
 - E) Қостанай.
16. Құбыр жолының ерекшелігін бөліңіз.
- A) Өзіндік құны қымбат, өте алыс қашықтыққа тасымалдайды.
 - B) Маусымдық, тасымалдау қашықтығы қысқа, өзіндік құны едәуір төмен.
 - C) Өте тез хабар алынады, кез-келген қашықтыққа, бағытқа жұмыс істейді.
 - D) Алыс қашықтыққа тасымалдайды, жыл бойы үздіксіз жұмыс істейді, өзіндік құны төмен.
 - E) Маусымдық, тұтынушыға тікелей жеткізіледі.
17. Дүние жүзінде ұлттық шаруашылықтардың тарихи қалыптасқан жиынтығы:
- A) Аймақтық шаруашылық.
 - B) Қазақстан шаруашылығы.
 - C) Дүниежүзілік шаруашылық.
 - D) Азияның шаруашылығы.
 - E) Латын Америка шаруашылығы.
18. Шетелдік Азия елдерінің экономикалық-географиялық жағдайларының үш басты белгілерін көрсет:
- A) Теңіз маңы жағдайы, аралдық жағдайы, табиғат жағдайы.
 - B) Аумақтық жағдайы, шекара ұзындығы, көршілік жағдайы.
 - C) Өнеркәсіп жағдайы, ауылшаруашылық жағдайы, теңіздік жағдайы.
 - D) Елдердің көршілік жағдайы, теңіз маңы жағдайы, ішкері орналасқан жағдайы
 - E) Шаруашылық жағдайы, халық саны жағдайы, географиялық орны.
19. Канада ... өнімінен дүние жүзінде І-ші орынға ие.
- A) Тары.
 - B) Техникалық дақылдар.
 - C) Жүгері.
 - D) Бидай.
 - E) Күріш.

20. Мұхит суының температурасы тереңдеген сайын төмендейді, өйткені су ... қызады:
- A) судың толысу және қайту энергиясымен
 - B) ағыстардан
 - C) тұздылықтан
 - D) жердің ішкі энергиясымен
 - E) күннің энергиясымен
21. IX-X ғасырларда Араб саяхатшыларының жазбаларында сипатталған көлдің аты:
- A) Каспий
 - B) Арал
 - C) Алакөл
 - D) Зайсан
 - E) Балхаш
22. Қазақстан аумағындағы жас қорық:
- A) Марқакөл.
 - B) Ақсу-Жабағлы.
 - C) Қорғалжын.
 - D) Наурызым.
 - E) Алакөл.
23. Ең басты отын кең орны
- A) Екібастұз
 - B) Қарағанды
 - C) Майкүбі
 - D) Обаған
 - E) Торғай
24. Коряков форпост атауы бойынша бұл қала негізі 1720 жылы салынды. Сол қаланы атаңыз:
- A) Семей.
 - B) Орал.
 - C) Петропавловск.
 - D) Павлодар.
 - E) Тараз.
25. Дүниежүзілік жалпы ұлттық өнімнің ... астамы “жетілік” елдердің үлесіне келеді.
- A) 45 %
 - B) 40 %
 - C) 75 %
 - D) 50 %
 - E) 70 %

15-нұсқа

1. Жерді оңтүстік және солтүстік шарға бөліп тұратын сызық ...
 - A) Экватор.
 - B) Солтүстік тропик.
 - C) Полюс.
 - D) Нольдік меридиан.
 - E) Оңтүстік тропик.
2. Таулардың пайда болуы
 - A) Сыртқы күштің әсерінен.
 - B) Антропогенді факторларға байланысты.
 - C) Су тасқынынан.
 - D) Космостық сәулелерден.
 - E) Жердің ішкі күштерінің әсерінен.
3. Атмосфера қысымын өлшейтін құрал
 - A) Гигроскоп.
 - B) Гигрометр.
 - C) Термометр.
 - D) Барометр.
 - E) Анемометр.
4. Ключи шоқысының биіктігі:
 - A) 200 м.
 - B) 300 м.
 - C) Теңіз деңгейінен төмен.
 - D) 4750 м.
 - E) 4000 м.
5. Қазіргі кезде географиялық қабықты өзгертетін негізгі фактор:
 - A) Жер бедері.
 - B) Ішкі процесс.
 - C) Климат.
 - D) Сыртқы процесс.
 - E) Антропогендік.
6. Қазақстанның шөлдеріне тән ағаш.
 - A) Жыңғыл.
 - B) Жаптақ.
 - C) Тал.
 - D) Ши.
 - E) Сексеуіл.
7. Жер шарындағы халық санын анықтау:
 - A) азаматтар арасына сұрау арқылы
 - B) халық санағы арқылы
 - C) анкета толтыру бойынша
 - D) вакцина егу арқылы
 - E) қол жинау бойынша

8. Еуропаның гүл өсіруге маманданған мемлекеті.
 - А) Швеция.
 - В) Германия.
 - С) Болгария.
 - Д) Нидерланды.
 - Е) Франция.
9. АҚШ-тың бірінші президенті.
 - А) Линкольн
 - В) Джефферсон
 - С) Вашингтон
 - Д) Рузвельт
 - Е) Никсон
10. Осылардың әсерінен нәсілдер қалыптасады :
 - А) қоршаған табиғи орта
 - В) мемлекеттік құрылыс
 - С) әлеуметтік жағдай
 - Д) топырақ жамылғысы
 - Е) ауа массалары
11. Тундра мен орманды тундра зоналарының солтүстігінде орналасқан
 - А) дала
 - В) арктикалық шөл
 - С) аралас ормандар
 - Д) орманды дала
 - Е) тайга
12. Кайнозой эрасы палеоген, неоген және ... тұрады
 - А) Төрттік дәуірден.
 - В) Триастап.
 - С) Бордап.
 - Д) Девоннан.
 - Е) Юрадан.
13. Балқаш көлінің ең терең жері.
 - А) 16 метр.
 - В) 27 метр.
 - С) 18 метр.
 - Д) 50 метр.
 - Е) 32 метр.
14. Қазіргі уақыттағы экологиялық дағдарыстың негізгі себебін көрсетіңіз.
 - А) Ұтымсыз ауыл шаруашылығы.
 - В) Апатты жағдай.
 - С) Ғарыштық зерттеулер.
 - Д) Әскери әрекет.
 - Е) Адамның шаруашылық әрекеті.

15. Халықаралық стандарт деңгейіне сай пресс-автомат зауыты-
- A) Өскеменде.
 - B) Алматыда.
 - C) Шымкентте.
 - D) Таразда.
 - E) Талдықорғанда.
16. Қазақстанда үлкен көлемді текемет шығаратын фабрика ... қаласында орналасқан.
- A) Шымкент
 - B) Қостанай
 - C) Тараз
 - D) Семей
 - E) Алматы
17. Негізгі жыртуға жарамды жерлер орналасқан зона:
- A) Орманды дала, дала.
 - B) Субтропик, шөл.
 - C) Орман, орманды дала.
 - D) Шөл, шөлейт.
 - E) Дала, шөлейт.
18. Атмосфераның негізгі ластаушылары.
- A) Инертті газдар.
 - B) Көміртек тотығы және күкіртті газ.
 - C) Металл оксидтері.
 - D) Сутегі және қышқыл.
 - E) Фреондар.
19. Африканың ірі қаласы:
- A) Абужда.
 - B) Каир.
 - C) Александрия.
 - D) Асуан.
 - E) Лагос.
20. Ең ірі аралдық доғалар аймағы-
- A) Теңіздерде.
 - B) Тынық мұхитында.
 - C) Үнді мұхитында.
 - D) Атлант мұхитында.
 - E) Солтүстік Мұзды мұхитында.
21. XIII ғасырда Алакөл және Балқаш көлдері жайында алғашқы деректер келтірген ...
- A) Әбу-Нәсір әл-Фараби.
 - B) Қадыралы Жалайыр.
 - C) П.К.Карпини мен В.Рубрук.
 - D) А.Дженкинсон.
 - E) Геродот пен Птолемей.

22. Қазақстанның жазықты аласа таулы бөліктерінде жауын-шашынның таралу заңдылықтары:
- A) Солтүстіктен оңтүстікке қарай азаяды, батыстан шығысқа қарай жауын-шашын мөлшері кемиді.
 - B) Шығыстан батысқа, солтүстіктен оңтүстікке қарай жауын-шашын көбейеді.
 - C) Оңтүстіктен солтүстікке, батыстан шығысқа қарай жауын-шашын көбейеді.
 - D) Жауын-шашын біркелкі таралады.
 - E) Оңтүстіктен-солтүстікке, шығыстан батысқа қарай жауын-шашын көбейеді.
23. Халқының саны басқа елден көшіп келушілердің есебінен өзгеруін ... дейміз.
- A) Урбандалу.
 - B) Көшіп-қоныу.
 - C) Механикалық қозғалыс.
 - D) Табиғи қозғалыс.
 - E) Демографиялық жарылыс.
24. "Түрксіб" темір жолы ... экономикалық аудандар арқылы өтеді
- A) Орталық, Солтүстік
 - B) Шығыс, Солтүстік
 - C) Оңтүстік, Шығыс
 - D) Батыс, Оңтүстік
 - E) Солтүстік, Батыс
25. Тікелей теңізге шыға алмайтын ел ...
- A) Германия, Франция.
 - B) Болгария, Түркия.
 - C) Израиль, Ливан.
 - D) Иран, Ирак.
 - E) Швейцария, Австрия.

16-нұсқа

1. Қазақстан құрамындағы облыс саны:
 - A) 13
 - B) 19
 - C) 12
 - D) 15
 - E) 14
2. Не қыраты, не ойпаты жоқ жазық қалай аталады?
 - A) түзу.
 - B) біркелкі.
 - C) қырат.
 - D) төмен.
 - E) тегіс.
3. Жер асты суларының негізгі қорек көздері
 - A) Еріген қар, жаңбыр.
 - B) Өзен.
 - C) Батпақ.
 - D) Көл.
 - E) Бұршақ.
4. Жер бетіндегі ең үлкен шөл:
 - A) Такла-Макан
 - B) Габи
 - C) Сахара
 - D) Атакама
 - E) Аравия
5. Қытайлықтар, жапондықтар, корейлер ... нәсілге жатады.
 - A) аралас
 - B) монголоидтық
 - C) европалық
 - D) экваторлық
 - E) эфиопиялық
6. Австралия Одағының астанасы:
 - A) Канберра.
 - B) Мельбурн.
 - C) Сидней.
 - D) Ларрима.
 - E) Аделаида.
7. Қапшағай су қоймасы орналасқан өзен:
 - A) Арыс өзені.
 - B) Ертіс өзені.
 - C) Шу өзені.
 - D) Іле өзені.
 - E) Қаратал өзені.

8. Қазақстандағы миллионер-қала.
 - A) Алматы.
 - B) Тараз.
 - C) Орал.
 - D) Қарағанды.
 - E) Астана.
9. Үнді Еуропалық тіл тобындағы ең көп тараған тіл.
 - A) Қытай.
 - B) Орыс.
 - C) Ағылшын.
 - D) Қазақ.
 - E) Испан.
10. Елдердің орналасуын және шекараларын бейнелейтін карта:
 - A) климаттық
 - B) саяси
 - C) физикалық
 - D) топырақ
 - E) тектоникалық
11. Қазақстанның ең шеткі солтүстік нүктесінің ендігі.
 - A) $53^{\circ}21'$ с.е.
 - B) $55^{\circ}26'$ с.е.
 - C) $50^{\circ}26'$ с.е.
 - D) $52^{\circ}21'$ с.е.
 - E) $51^{\circ}27'$ с.е.
12. Қазақстанда фосфорит көп кездеседі
 - A) Қазақтың ұсақ шоқыларында.
 - B) Қаратауда (Оңтүстік Қазақстан).
 - C) Кетпенде (Шығыс Қазақстан).
 - D) Ақтауда (Батыс Қазақстан).
 - E) Жоңғар Алатауында.
13. Алтай тауларының бөліктері.
 - A) Орталық, Батыс, Қалба жотасы.
 - B) Солтүстік, Орталық.
 - C) Оңтүстік, Кенді, Қалба жотасы.
 - D) Солтүстік, Шығыс.
 - E) Шығыс, Батыс, Орталық.
14. «Рахманов бұлағы» ... орналасқан.
 - A) Іле Алатауында
 - B) Алтайда
 - C) Қаратау тауларында
 - D) Кетмен жотасында
 - E) Қазақтың ұсақ шоқыларында

15. Республикамыздағы ең ірі жылу электр станциялары:
- A) Екібастұз, Таразыда.
 - B) Қарағанды, Астанада.
 - C) Алматы, Қызылордада.
 - D) Атырау, Арқалықта.
 - E) Рудный, Ақсуда.
16. Қазақстанда медициналық прибор және рентген аппаратурасын шығаратын завод ... қаласында орналасқан.
- A) Ақтау
 - B) Астана
 - C) Атырау
 - D) Қарағанды
 - E) Ақтөбе
17. Экспертқа көп мөлшерде шығарылатын дақыл
- A) Кофе
 - B) Жүзім
 - C) Ананас
 - D) Какао
 - E) Банан
18. Таяу Шығыс елдері:
- A) Өзірбайжан, Кипр, Сирия.
 - B) Египет, Израиль, Ливан.
 - C) Грузия, Ливан, Ирак.
 - D) Түркия, Непал, Армения.
 - E) Иран, Ауғанстан, Сирия.
19. Африкадағы тұрғындары ең көп мемлекет:
- A) Египет.
 - B) Алжир.
 - C) Марокко.
 - D) Нигерия.
 - E) Мали.
20. Мұхит суын қозғалысқа келтіретін басты себеп:
- A) Тұздылық.
 - B) Жел.
 - C) Температура.
 - D) Өсімдіктер.
 - E) Жануарлар.
21. Қазақстан территориясында Қаратау жотасынан солтүстік-шығыстан оңтүстік-батысқа қарай соғатын жел.
- A) Бриз.
 - B) Ебі.
 - C) Сайқан.
 - D) Муссон.
 - E) Арыстанды-Қарабас.

22. Дала зонасының XIX ғасырда жойылып кеткен жабайы жылқылары.
- A) Тарпан.
 - B) Мерин.
 - C) Жайран.
 - D) Пржевальск жылқысы.
 - E) Иноходец.
23. Орталық экономикалық ауданда түсті металлургияның даму себебі:
- A) Кен шахта машинасы шығарылады.
 - B) Отын-энергетика базасы жақсы дамыған.
 - C) Түсті металлургия дамымаған.
 - D) Шығыс Қазақстан көршілес жағдайы.
 - E) Түсті металдардың кен қоры мол.
24. Қун тасы – янтарь өндірілетін аймақ:
- A) Балтық теңізінде.
 - B) Азов теңізінде.
 - C) Қара теңізде.
 - D) Солтүстік теңізде.
 - E) Норвег теңізінде.
25. АҚШ-тағы жеміс-көкөніс өсіретін негізгі аудан :
- A) Техас.
 - B) Юта.
 - C) Мичиган.
 - D) Калифорния.
 - E) Небраска.

17-нұсқа

1. Магеллан саяхатының мәні
 - A) Үндістанға жол ашылды.
 - B) Жаңа аралдар ашылды.
 - C) Африка ашылды.
 - D) Жердің шар тәрізді екені дәлелденді.
 - E) Жаңа жерлер ашылды.
2. Литосфераның беткі тегіс емес бөлігі:
 - A) Түзу еместік.
 - B) Жер бедері.
 - C) Қыраттар.
 - D) Таулар.
 - E) Таулар және құздар.
3. Өзеннің теңізге, көлге немесе басқа өзендерге құятын жері ... деп аталады
 - A) Сала.
 - B) Бұлақ.
 - C) Тасқын.
 - D) Бастау.
 - E) Саға.
4. Құрлықтағы табиғат зоналарының түзілуі ... байланысты.
 - A) дүниежүзілік мұхит пен жер бетіндегі сулардың күйіне
 - B) климатқа, географиялық ендікке
 - C) адамның аумақты игеру дәрежесіне
 - D) жануарлар мен өсімдіктер дүниесінің ара қатынасына
 - E) жазықтар және таулы аймақтардың ара қатынасына
5. Үндістер ... байырғы халықтары.
 - A) Австралияның
 - B) Антарктиданың
 - C) Азияның
 - D) Американың
 - E) Еуропаның
6. Қазақстан мұхиттардан алыс жатқандықтан жерінің көбі:
 - A) Шөл мен шөлейт.
 - B) Дала мен орманды дала.
 - C) Орман мен тоғай.
 - D) Дала мен шөлейт.
 - E) Шөл мен дала.
7. Қазақстанның ішкі көшіп-қонуы басым қалалары:
 - A) Астана, Павлодар, Алматы.
 - B) Тараз, Арқалық.
 - C) Маңғыстау, Тараз.
 - D) Алматы, Өскемен.
 - E) Қостанай, Ақтау, Семей.

8. Мыс, қорғасын, мырыш түсті металдары қайсысына жатады?
 - A) Баяу балқитын.
 - B) Ауыр.
 - C) Сирек.
 - D) Жеңіл.
 - E) Бағалы.
9. Жұмыс күшін тартатын негізгі үш орталық.
 - A) Кариб бассейні елдері.
 - B) Үндістан, Жапония, Индонезия.
 - C) Латын Америкасы елдері.
 - D) Африка.
 - E) Батыс Еуропа, АҚШ, Парсы шығанағы елдері.
10. Елді мекендер ... негізгі түрге бөлінеді
 - A) 2.
 - B) 5.
 - C) 4.
 - D) 1.
 - E) 3.
11. Тынық мұхит жағалауындағы Австралияның ең ірі порты.
 - A) Дарвин.
 - B) Ньюкасл.
 - C) Сидней.
 - D) Аделаида.
 - E) Перт.
12. Хап Тәңірі шыңы ... тауында орналасқан.
 - A) Алтай.
 - B) Сауыр Тарбағатай.
 - C) Тянь-Шань.
 - D) Жоңғар Алатауы.
 - E) Памир.
13. Төменде аталған өзендердің қайсысы Арал теңізі алабына жатпайды:
 - A) Амудария.
 - B) Келес.
 - C) Сырдария.
 - D) Арыс.
 - E) Жем .
14. Қандай табиғат зонасында булану жоғары:
 - A) Далада.
 - B) Орманда.
 - C) Шөлейтте.
 - D) Орманды далада.
 - E) Тауда.

15. Ірі мұнай – газ кен орындары
- A) Ақтау, Атырау
 - B) Доссор, Қосшағыл
 - C) Мақат, Күлсары
 - D) Орал, Ақтөбе
 - E) Ақтөбе, Маңғыстау
16. Әлемдегі құбыр жолының ұзындығынан ... бірінші орында
- A) Англия
 - B) Италия
 - C) Бразилия
 - D) АҚШ
 - E) Үндістан
17. Халықаралық туризмнің басты ауданы
- A) АҚШ, Канада.
 - B) Туристік аралдар (Багама, Гавай).
 - C) Африкалық саванна.
 - D) Шетелдік Еуропа.
 - E) Оңтүстік-Шығыс Азия.
18. Батыс Еуропаның қара металлургия ауданы:
- A) Ланкашир.
 - B) Мидленд.
 - C) Рур.
 - D) Фин.
 - E) Рейн.
19. Шетелдік Азияның монархиялы елдері:
- A) Оман, Бангладеш, Лаос, Вьетнам.
 - B) Үндістан, Пәкістан, Ауғамстан, Мьянма.
 - C) Израиль, Иордания, Ирак, Сирия.
 - D) Малайзия, Тайланд, Бутан, Непал.
 - E) Түркия, Иран, Сирия, Ирак.
20. Мұхитты «жылу жинағыш» деп атайды, өйткені:
- A) өте баяу қызады және жылуды көп ұстайды;
 - B) тез қызады ;
 - C) өте баяу қызады және жылуды көп ұстамайды;
 - D) тез қызады және жылуды көп ұстамайды;
 - E) тез қызады және жылуды көп ұстайды;
21. Әр түрлі ауа массаларының аралығындағы өтпелі аймақтар.
- A) Атмосфералық фронт.
 - B) Ылғалдану коэффициенті.
 - C) Циклон.
 - D) Антициклон.
 - E) Ауа массалары.

22. Әйгілі «Әнші тау» Аққұмқалқан ... қорығында орналасқан.
- A) Марқакөл
 - B) Алматы
 - C) Үстірт
 - D) Науырызым
 - E) Ақсу-Жабағылы
23. ... өндіріс ғылымды көп қажет етеді
- A) Прибор жасау.
 - B) Машина жасау.
 - C) Трактор жасау.
 - D) Тұрмыс қажетін өтеу комбинаты.
 - E) Мұнай өңдеу өнеркәсібі.
24. Шығыс Қазақстан экономикалық ауданының тамақ өнеркәсібіндегі жетекші саласы:
- A) Май.
 - B) Кондитер өнімдері.
 - C) Жарма.
 - D) Ет өнеркәсібі.
 - E) Ұн тарту.
25. Қазақстан солтүстікте ... шектеседі.
- A) Қырғызстанмен
 - B) Иранмен
 - C) Батыс-Сібір ауданымен
 - D) Қытаймен
 - E) Ресейдің батыс зонасымен

18-нұсқа

1. Жер қыртысы қалың жер:
 - A) Мұхитта.
 - B) Жазықта.
 - C) Шұңғымада.
 - D) Тауда.
 - E) Материкте.
2. Бұл көлдің ең терең жері 1620 м:
 - A) Мичиган.
 - B) Байкал.
 - C) Эйр.
 - D) Ладога.
 - E) Балқаш.
3. ... адам қолымен жасалған жаңа табиғат кешендері.
 - A) Егіс даласы, бақтар, қала, жасыл желекті демалыс орындары
 - B) Жырлар, көлдер, теңіз шығанақтары.
 - C) Дала және орманды дала
 - D) Орман және бұталар
 - E) Шөлдер мен шөлейттер
4. Аппенин түбегіндегі ел.
 - A) Греция.
 - B) Италия.
 - C) Испания.
 - D) Болгария.
 - E) Швейцария.
5. Қазақстанның дала зонасының ірі құсы.
 - A) Шағала.
 - B) Кекілік.
 - C) Бірқазан.
 - D) Қырғауыл.
 - E) Дуадақ.
6. Қала рөлінің басымдылығы мен қала халқы санының артуы:
 - A) Миграция.
 - B) Реурбандалу.
 - C) Мегалолис.
 - D) Агломерация.
 - E) Урбандалу.
7. Синтетикалық каучукты өндіреді.
 - A) Теміртауда.
 - B) Қызылордада.
 - C) Шымкентте.
 - D) Манғыстауда.
 - E) Қарағандыда.

8. Батыс Қазақстан экономикалық ауданының негізгі өзен алабы.
 - A) Торғай.
 - B) Іле.
 - C) Сырдария.
 - D) Ертіс.
 - E) Жайық.
9. Үндістанның басты бидай аймағы ... орналасқан.
 - A) Шиллонгта.
 - B) Деканда.
 - C) Пенджабта.
 - D) Вайялеале.
 - E) Маусинромда.
10. Жердегі су таусылмайды:
 - A) Жер бетінде су айналымы болғандықтан.
 - B) Жер асты сулары болғандықтан.
 - C) Өзен, көлдер болғандықтан.
 - D) Ауада су буы болғандықтан.
 - E) Мұхиттар мен теңіздер болғандықтан.
11. Тырбиып өскен, қисық ағашты орман:
 - A) Тропиктік орман.
 - B) Арктикалық шөл.
 - C) Тундра.
 - D) Саванна.
 - E) Орманды тундра.
12. Біздің планетада тіршілік пайда болған уақыт.
 - A) Адамның пайда болуымен бірге.
 - B) 570 млн. жыл бұрын.
 - C) 4 - 4,5 млрд. жыл бұрын.
 - D) Төрттік кезеңде.
 - E) 3 млрд. жыл бұрын шамасында.
13. Сауыр-Тарбағатай жотасынан солтүстікке қарай ... орналасқан:
 - A) Іле қазаншұңқыры
 - B) Балқаш маңы қазаншұңқыры
 - C) Сырдария аңғары
 - D) Алакөл қазаншұңқыры
 - E) Зайсан қазаншұңқыры
14. Шығыс-Еуропа жазығының Қазақстан бөлігіндегі негізгі өзендерді атаңыз.
 - A) Нұра, Шу, Ақсай.
 - B) Жайық, Жем, Ойыл.
 - C) Сора, Торғай, Лепсі.
 - D) Сырдария, Іле, Амудария.
 - E) Ертіс, Тобыл, Селеті.

15. Республикадағы ірі марганец кен орындарының бірі.
- A) Теміртау.
 - B) Лениногор.
 - C) Ащысай.
 - D) Лисаков.
 - E) Жезді.
16. Мешеу елдер.
- A) Бангладеш, Чад.
 - B) Ауғанстан, Судан.
 - C) Мексика, Бенин.
 - D) Мали, Албания.
 - E) Пәкістан, Сомали.
17. Азия елдеріндегі ең ірі агломерация:
- A) Стамбул.
 - B) Дели.
 - C) Токио.
 - D) Джакарта.
 - E) Бомбей.
18. Батыс Еуропаның урбандалу көрсеткіші.:
- A) 40%.
 - B) 20%.
 - C) 100%.
 - D) 30%.
 - E) 80%.
19. Латын Америкасындағы ең ірі агломерациялар:
- A) Кито, Панама, Лима, Мехико.
 - B) Ла-Пас, Монтевидео, Сан-Паулу, Каракас.
 - C) Сантьяго, Лима, Мехико, Ла-пас.
 - D) Буэнос-Айрес, Мехико, Сан-Паулу, Рио-де-Жанейро.
 - E) Монтевидео, Лима, Кито, Сан-Паулу.
20. Ең ірі масштабты анықтандар:
- A) 1:50 000
 - B) 1:10000000
 - C) 1:10 000
 - D) 1:3 000 000
 - E) 1:25 000
21. Түркістанда жауын-шашын түсу мөлшері 238 мм, булануы-1250 мм. Ылғалдану коэффициенті ... тең.
- A) 1438
 - B) 962
 - C) 0,19
 - D) 0,6
 - E) 6

22. Қазақстанның солтүстік бөлігін алып жатыр
- A) Қара топырақ.
 - B) Қоңыр топырақ.
 - C) Қызыл топырақ.
 - D) Сұр топырақ.
 - E) Күлгін топырақ.
23. Алматы мемлекеттік қорықшасын ұйымдастыру мақсаты:
- A) Палеонтологиялық.
 - B) Геологиялық.
 - C) Гидрологиялық.
 - D) Биологиялық.
 - E) Климаттық.
24. Өнеркәсіпте өндіріс құралдарын және жаңа технологияны пайдаланып, ғылыми-техникалық жетістіктерді жүзеге асыруды ... дейміз.
- A) өндірісті интенсификациялау
 - B) жүк тасымалдау
 - C) ішкі өнім
 - D) өндірістің тиімділігі
 - E) интеграция
25. Ғаламдық проблемалардың бірі азық-түлік проблемасының шиеленісуінен мұхиттағы биологиялық ресурстарға қызығушылық туындады. Адамзаттың мұхит ресурстарын пайдалануы ... құрайды.
- A) 5 %
 - B) 7 %
 - C) 2 %
 - D) 4 %
 - E) 10 %

19-нұсқа

1. Кез келген объектілердің географиялық орнын ... анықтауға болады:
 - A) Масштаб бойынша.
 - B) Көзбен.
 - C) Компаспен.
 - D) Карта бойынша.
 - E) Сызба бойынша.
2. Атмосфераның төменгі қабаты ... аталады.
 - A) Тропосфера.
 - B) Магнитосфера.
 - C) Стратосфера.
 - D) Озоносфера.
 - E) Ионосфера.
3. Экваторлық нәсілге жататын халықтар ... болып келеді.
 - A) терісінің түсі сарғыш, шаштары ашық түсті, тік
 - B) көзі қысыңқы, терісінің түсі ашық
 - C) терісінің түсі ашық, шашы толқынды, тік
 - D) терісінің түсі қара, бұйра қара шашты, еріндері қалың, танауы кең
 - E) терісінің түсі қара, көздері көк
4. Қарақия ойысы ... орналасқан:
 - A) Маңғыстау түбегінде
 - B) Батыс Сібір жазығында
 - C) Тұран ойпатында
 - D) Торғай иінінде
 - E) Қара бұғазында
5. Сағасы жоқ (күмға сіңіп кететін) өзен.
 - A) Шу.
 - B) Қаратал.
 - C) Тобыл.
 - D) Жайық.
 - E) Іле.
6. Күнделікті тұрмысқа қажетті техника, теледидар, т.б. өнімдер шығарылады:
 - A) Аягөзде.
 - B) Семейде.
 - C) Астанада.
 - D) Алматыда.
 - E) Петропавлда.
7. Азиядағы бір ұлтты мемлекет:
 - A) Сауд Арабиясы.
 - B) Иран.
 - C) Үндістан.
 - D) Қытай.
 - E) Жапония.

8. Ислам дінінің тараған жері:
- A) Багдад, Тегеран.
 - B) Бейрут, Акита.
 - C) Стамбул, Босфор.
 - D) Мекке, Медине.
 - E) Париж, Лондон.
9. Каффа аймағы орналасқан ел
- A) Алжир
 - B) Чад
 - C) Эфиопия
 - D) Ливан
 - E) Судан
10. Ең ұзын тау жүйесі орналасқан құрлық:
- A) Африка.
 - B) Еуразия.
 - C) Оңтүстік Америка.
 - D) Солтүстік Америка.
 - E) Австралия.
11. Саванна өсімдіктерінің қоршаған ортаға бейімделуі:
- A) Құрғақ кезеңде ағаштар жапырақтарын түсіреді, шөптері күйіп кетеді.
 - B) Жапырақтары тікенекке айналған.
 - C) Ағаштары қисық, тырбық.
 - D) Ағаштары жалпақ жапырақты.
 - E) Ағаштары мәңгі жасыл.
12. Дүние жүзіне әйгілі Ниагара сарқырамасы орналасқан өзен:
- A) Миссисипи.
 - B) Ниагара.
 - C) Маккензи.
 - D) Лаврентия.
 - E) Колорада.
13. Мұхит түбінің үштен бір көлемін құрайтын Үлкен қайраң (шельф) ... орналасқан.
- A) Солтүстік Мұзды мұхитында
 - B) Атлант мұхитында
 - C) Тынық мұхитында
 - D) Үнді мұхитында
 - E) Аравия теңізінде
14. Құрғақшылық қандай ауа массасына байланысты:
- A) Қоңыржай континентті.
 - B) Қоңыржай теңіздік.
 - C) Арктикалық.
 - D) Тропиктік континентті.
 - E) Тропиктік теңіздік.

15. Құмды шөлге тән өсімдік:
- A) Жантақ.
 - B) Сексеуіл.
 - C) Қара ағаш.
 - D) Шай ағашы.
 - E) Жусан.
16. Өнеркәсіптің қай саласы үшін металлургиялық комбинат қалдықтары шикізат көзі болып табылады?
- A) Машина жасау.
 - B) Металлургиялық өндіріс қалдықтары пайдаланылмайды.
 - C) Жеңіл өнеркәсіп.
 - D) Тоқыма өнеркәсібі.
 - E) Химия өнеркәсібі.
17. Ауаны ластайтын басты көлік түрі:
- A) Өзен.
 - B) Автомобиль.
 - C) Теміржол.
 - D) Құбыр.
 - E) Әуе.
18. Федеративті республикасы
- A) Польша.
 - B) Венгрия.
 - C) Франция.
 - D) Ресей.
 - E) Италия.
19. Туристерді бөрінен көп қабылдайтын Еуропа мемлекеті.
- A) Швеция.
 - B) Италия.
 - C) Франция.
 - D) Испания.
 - E) Австрия.
20. Сілкіну процестері мен жанартаулар жиі болатын аудандар
- A) платформа
 - B) литосфералық плита
 - C) ойпат
 - D) сейсмикалық белдеу
 - E) жазық
21. Дала зонасы топырағында өсетін өсімдіктер:
- A) Боз, бетеге, бидайық, арпабас.
 - B) Изен, ебелек, көкбек, жатаған.
 - C) Қайың, тошала, жантақ, изен.
 - D) Қайың, ақтерек, сәбізшөп, тошала.
 - E) Жантақ сексеуіл, қонырбас, көкнәр.

22. Аққұм Қалқан “әнші тауы” орналасқан өзен жағасы.
- A) Кіші Алматы.
 - B) Шу.
 - C) Іле.
 - D) Ақсу.
 - E) Қаратау.
23. Қазақстанның минералды су көздері көп
- A) Тарбағатай, Сауірде
 - B) Алтай, Шыңғыстауда
 - C) Жоңғар, Іле Алатауында
 - D) Мұғалжар, Ұлытауда
 - E) Әулие, Ақбетте
24. Қазақстан аумағын 5 экономикалық ауданға бөлген орыс ғалымы:
- A) В.Докучаев
 - B) Н.Потанин
 - C) И.В. Мушкетов
 - D) Л.С. Берг
 - E) Н.Баранский
25. Дүниежүзілік нарықтың пайда болу себептері
- A) Солтүстік полюске экспедиция
 - B) Тауарды айырбастауға байланысты
 - C) Ұлы географиялық ашулар дәуірі
 - D) I дүниежүзілік соғыс
 - E) Отарлық жүйенің күйреуі

20-нұсқа

1. Салыстырмалы биіктікті өлшейтін құрал.
 - A) Компас.
 - B) Дальномер құралы.
 - C) Көзбен мөлшерлеп өлшеу.
 - D) Нивелир.
 - E) Рулетка.
2. Ішкі теңіз:
 - A) Карс.
 - B) Корал.
 - C) Жерорта.
 - D) Беринг.
 - E) Чукот.
3. Географиялық қабықтың құрамына ... кіреді.
 - A) Ядро, мантия, гидросфера, ионосфера.
 - B) Биосфера, гидросфера, ядро, жоғарғы мантия.
 - C) Литосфераның жоғарғы қабаты, гидросфера, биосфера, атмосфера.
 - D) Атмосфераның жоғарғы қабаты, мантия, гидросфера, магносфера.
 - E) Мантия, ядро, ионосфера, магносфера.
4. Қазақтың тұңғыш геолог ғалымы:
 - A) И.В.Мушкетов.
 - B) Н.Баранский.
 - C) С.Неуструев.
 - D) И.Герасимов.
 - E) Қ.Сәтбаев.
5. Қазақстанның мыс рудасының негізгі кен орны орналасқан облыс
 - A) Шығыс Қазақстан.
 - B) Қарағанды.
 - C) Оңтүстік Қазақстан.
 - D) Қызылорда .
 - E) Батыс Қазақстан.
6. Қазақстанның тоқыма шикізатын басты тұтынушылар.
 - A) Австрия, Венгрия.
 - B) Түркістан, Тәжікстан.
 - C) Өзбекстан, Қырғызстан.
 - D) Ресей, Украина
 - E) Қытай, Түркия.
7. Аралда орналасқан мемлекет
 - A) Албания
 - B) Куба
 - C) Швеция
 - D) Чад
 - E) Индия

8. Халқының саны жөнінен алдыңғы орындағы мемлекет:
 - A) Қытай.
 - B) Пәкістан.
 - C) Жапония.
 - D) Үндістан.
 - E) Бангладеш.
9. Африкадағы Асуан су торабы салынған өзен.
 - A) Заир.
 - B) Замбезия.
 - C) Ніл.
 - D) Нигер.
 - E) Конго.
10. Абсолют биіктігі 500 м-ге дейінгі жазықтар.
 - A) Таулы үстірттер.
 - B) Таулы өлке.
 - C) Қалқан.
 - D) Плита.
 - E) Қырат.
11. Нәсілдердің теңдігін дәлелдеген ғалым:
 - A) Д.Ливингстон.
 - B) М.Маклай.
 - C) Христофор Колумб.
 - D) Ф.Магеллан.
 - E) Д.Кук.
12. Жазықтардағы табиғат зонасының ауысуын ... деп атайды.
 - A) биіктік зоналылық.
 - B) географиялық қабық.
 - C) ландшафт.
 - D) антропогендік кешен.
 - E) ендік зоналылық.
13. Солтүстік Американың бөлігі 1867 жылға дейін Ресей империясының құрамында болды
 - A) Калифорния.
 - B) Аппалачи.
 - C) Аляска.
 - D) Кордильер.
 - E) Флорида.
14. Солтүстік Мұзды мұхит алабына жататын өзендер:
 - A) Ертіс, Есіл, Тобыл.
 - B) Ертіс, Есіл, Орал.
 - C) Ертіс, Іле, Орал.
 - D) Ертіс, Іле, Сырдария.
 - E) Есіл, Тобыл, Орал.

15. Қазақстанның батысындағы ең негізгі кеніштері:
- A) Қашар мен Рудный.
 - B) Теңіз бен Қарашығанақ.
 - C) Қоңырат пен Саяқ.
 - D) Екібазтүз бен Майқайың.
 - E) Жезді мен Аят.
16. Қарағанды ауыр машина зауыты ... шығарады.
- A) Мыс сымдарын, электр станциялары үшін жабдықтар.
 - B) Гидротехникалық құралдар, бұрғылау машиналарын.
 - C) Кен қазатын комбайндар, шахталарға құрал жабдықтар, бұрғылау машиналарын, крандар
 - D) Барлық машина түрлерін.
 - E) Пресс-автоматтар, крандар.
17. Батыс Қазақстанды Солтүстік Кавказдың аудандарымен байланыстыратын жол.
- A) Орынбор-Ташкент. *
 - B) Мақат-Бейнеу.
 - C) Атырау-Астрахань.
 - D) Орал-Соль-Йлецк.
 - E) Ақтау-Жаңа Өзен.
18. XIX ғасырдағы негізгі эмиграция ошағы.
- A) Шығыс Азия.
 - B) Батыс Еуропа.
 - C) Шығыс Еуропа.
 - D) Солтүстік Америка.
 - E) Оңтүстік-батыс Азия.
19. Еуропаның қаржы астанасы атанған қалалар:
- A) Осло, Глазго.
 - B) София, Бухарест.
 - C) Афины, Тирана.
 - D) Минск, Варшава.
 - E) Лондон, Цюрих.
20. Жер бедерін көрсететін карта :
- A) табиғат зоналар
 - B) тектоникалық
 - C) физикалық
 - D) «жер қыртысының қозғалысы»
 - E) геологиялық
21. Әр түрлі ауа массаларының арасындағы өтпелі аймақ
- A) фронттар
 - B) аоналар
 - C) зоналар
 - D) өтпелі климаттық белдеулер
 - E) климат белдеулер

22. Барсакелмес қорығының құланы көшірілген жер.
- A) Алматы.
 - B) Қапшағай аңшылық-қорық шаруашылығы.
 - C) Марқакөл.
 - D) Қорғалжын.
 - E) Ақсу-Жабағылы.
23. Өнеркәсіптің «Б» тобының құрамына ... кіреді.
- A) транспорт және байланыс
 - B) мал шаруашылығы және өсімдік шаруашылығы
 - C) жылу және металлургия
 - D) орман және химия
 - E) тоқыма және полиграфия
24. Орал қаласында ... шығарылады.
- A) механикалық арматура, жел двигателдері
 - B) құрылыс жабдықтары
 - C) мұнай өнеркәсібі үшін жабдықтар
 - D) рентген аппаратурасы
 - E) ауыл шаруашылық машиналары
25. Электрэнергиясының 99,5%-ін СЭС беретін ел:
- A) Финляндия.
 - B) Жапония.
 - C) Норвегия.
 - D) Ресей.
 - E) АҚШ

Дұрыс код жауаптары

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
1	E	A	D	B	D	A	E	E	A	A	B	A	B	D	D	D	D	D	D	A	C	D	A	B	E	
2	E	B	C	A	A	A	D	C	C	A	C	C	A	C	E	D	A	C	D	A	D	A	E	A	A	
3	B	D	E	A	D	D	D	D	B	A	E	C	D	C	B	A	D	C	C	C	C	C	A	E	C	
4	C	E	A	C	C	C	B	C	C	B	E	C	E	A	C	B	D	C	A	A	B	C	C	A	E	
5	A	E	A	D	A	D	D	E	C	B	C	D	B	B	C	C	B	B	C	A	A	A	A	E	C	
6	D	A	A	D	A	D	E	C	D	C	A	E	D	B	E	C	E	C	D	A	A	A	D	B	D	
7	C	A	A	A	A	E	B	C	A	A	D	B	E	E	A	C	D	D	E	E	D	B	A	D	E	
8	D	D	E	B	C	D	A	B	E	E	C	B	E	C	A	A	E	A	C	C	C	B	B	B	A	
9	B	A	D	B	C	A	B	C	E	A	A	B	D	C	D	C	A	C	C	C	C	D	B	B	B	
10	B	D	C	B	A	D	E	A	D	C	B	C	C	B	B	C	E	D	B	A	B	C	D	E	C	
11	E	D	E	E	A	E	E	C	D	B	A	C	D	B	C	E	E	A	A	D	A	E	A	C	B	
12	A	A	A	A	A	C	B	C	D	A	A	B	E	A	C	C	B	B	D	B	C	A	A	B	C	
13	D	B	A	C	E	B	E	B	A	D	A	C	B	B	C	B	C	C	C	C	C	C	E	C	A	
14	D	B	D	A	D	E	C	A	C	B	C	C	B	E	B	D	C	D	D	E	B	E	B	D	D	
15	A	E	D	D	E	E	B	D	C	A	B	A	B	E	C	D	A	B	B	B	C	C	C	C	E	
16	E	E	A	C	B	A	D	A	C	B	B	B	C	B	A	E	A	B	D	B	E	A	E	A	D	
17	D	B	E	B	D	A	A	B	E	A	C	C	E	C	C	D	D	C	D	A	A	B	A	D	C	
18	D	B	A	B	E	E	A	E	C	A	E	E	E	B	E	A	C	E	D	C	C	A	D	A	C	
19	D	A	D	A	A	D	E	D	C	C	A	B	A	D	B	E	B	D	D	D	A	C	C	E	B	
20	D	C	C	E	B	E	B	A	C	E	B	E	C	A	B	C	C	C	B	E	C	A	B	E	A	C

1-нұсқа

1. Абсолюттік биіктіктері бірдей нүктелерді қосатын сызық:

- 1) көкжиек
- 2) горизонталь
- 3) көкжиек сызығы
- 4) бергштрих
- 5) изобат
- 6) изогия
- 7) изобар
- 8) изотерма

2. Жер бетіндегі географиялық бойлық осы меридианнан бастап саналады:

- 1) Париж
- 2) Мадрид
- 3) 180⁰-ші
- 4) Мәскеу
- 5) Нью-Йорк
- 7) Гринвич
- 8) Алматы

3. Тауларда биіктік белдеуліктің болу себебі:

- 1) өсімдіктер әртүрлі таралған;
- 2) көптеген таулардың шыңы мұздықтармен жабылған;
- 3) аңғарлардан көптеген арықтардың ағуынан;
- 4) жауын-шашынның көп түсуінен;
- 5) таудың мүсінін өзгертуі;
- 6) тау жоталары беткейі биік;
- 7) температура мен атмосфералық қысымының төмендеуінен;
- 8) тау жыныстарының алмасуынан.

4. Тянь-Шаньды зерттеген ғалым

- 1) Ш. Уәлиханов
- 2) Қ. Сәтбаев
- 3) Л. Берг
- 4) П. Рычков
- 5) П. Семенов
- 6) А. Краснов
- 7) Л. Берг
- 8) Н. Северцев

5. Шымкент қорғасын зауыты кен орынына негізделіп салынған

- 1) Риддер
- 2) Қоңырат
- 3) Текелі
- 4) Балқаш
- 5) Қаратау
- 6) Өскемен
- 7) Саяк

8) Құмкөл

6.Ресейдегі дербес экономикалық зонаға мына облыс жатады:

- 1) Курск
- 2) Свердлов
- 3) Жаңа Сібір
- 4) Рязан
- 5) Калужск
- 6) Калининград
- 7) Орловск
- 8) Мәскеу

7.Ауаның құрамында ерекше орын алатын газдар:

- 1) азот
- 2) көмірқышқыл газы
- 3) сутегі
- 4) гелий
- 5) метан
- 6) оттегі
- 7) пропан
- 8) фреон

8.Тұрақты үдемелі ауа ағымдары мұнда қалыптасады:

- 1) Арктикада
- 2) экваторда
- 3) Антрактидада
- 4) Сахарада
- 5) тропикада
- 6) қоңыржай ендікте
- 7) Орталық Австралияда
- 8) полюстерде

9.Әлемдік мұхиттағы суық ағыстарды атаңдар:

- 1) Гольфстрим
- 2) Куроисио
- 3) Солтүстік Атлант
- 4) Перуандық
- 5) Бразилиялық
- 6) Муссондық
- 7) Гвинея
- 8) Канаралық

10.Ертістің сол жақ салалары

- 1) Үлбі
- 2) Үбі
- 3) Текес
- 4) Шүлбі
- 5) Шу
- 6) Есіл
- 7) Тобыл

1 - нұсқа

8) Іле

11. Дала зонасы дәрілік өсімдіктері

1) бидайық

2) жанаргүл

3) боз

4) бетеге

5) шайшөп

6) атқонақ

7) еркекшөп

8) қаңбақ

12. Шығыс Қазақстандағы маңызды полиметалл кен орындары

1) Жаңатас

2) Ақбақай

3) Қаражыра

4) Зырян

5) Атасу

6) Риддер

7) Құмкөл

8) Жетіқара

13. Қазақстандағы газ өңдеу заводтары

1) Жаңа өзен

2) Балқаш

3) Жезқазған

4) Қарағанды

5) Теніз

6) Жаңажол

7) Жаңатас

8) Қостанай

14. Әлемде балық аулаудан ерекшеленетін елдер:

1) Қазақстан

2) Боливия

3) Венгрия

4) Чили

5) Чад

6) Моли

7) Перу

8) Монғолстан

15. Төмендегілерден ауа-райының элементін көрсетіңіз:

1) жауын- шашын

2) жел

3) атмосфералық қысым

4) температура

5) тұман

6) бұлт

- 7) тайғақ және көк тайғақ
- 8) ылғалдылық
16. Африканың саваннасында тіршілік ететіндер:
 - 1) піл, мүйізтұмсық
 - 2) аю, жолбарыс
 - 3) коала, құмырсқа жегіштер
 - 4) сусиыр, жирафтар
 - 5) маралдар, тиындар
 - 6) зебра, арыстандар
 - 7) барс
 - 8) қасқырлар
17. Альпілік тау түзілісі қалыптасқан дәуірлер
 - 1) Кембрий
 - 2) Ордовик
 - 3) Палеоген
 - 4) Неоген
 - 5) Силур
 - 6) Төрттік
 - 7) Бор
 - 8) Юра
18. Қант заводтары
 - 1) Боралдай
 - 2) Алматы
 - 3) Қостанай
 - 4) Шымкент
 - 5) Қызылорда
 - 6) Көкшетау
 - 7) Тараз
 - 8) Шу
19. Метрополия деп саналған мемлекеттерді атаңыз:
 - 1) Нидерланды
 - 2) Франция
 - 3) Польша
 - 4) Канада
 - 5) Ұлыбритания
 - 6) Чехия
 - 7) Мексика
 - 8) Аргентина
20. Монархиялы мемлекетке жататындар:
 - 1) Германия
 - 2) Судан
 - 3) Тонго
 - 4) Индия
 - 5) Дания
 - 6) Франция

1 - нұсқа

7) Испания

8) Италия

2 - нұсқа

1. Жазықтардағы жер қыртысының қалыңдығы...км.

- 1) 5-10
- 2) 50-60
- 3) 20-30
- 4) 40-50
- 5) 90-100
- 6) 100-120
- 7) 30-40
- 8) 70-80

2. Егер 225° азимутпен тура жүрсе, онда кері азимут.....болады

- 1) 90°
- 2) 100°
- 3) 120°
- 4) 150°
- 5) 40°
- 6) 60°
- 7) 180°
- 8) 300°

3. Су режиміне, құстардың ұшып келуіне, ұйқыдағы жануарлардың мінезі-құлқына әсер етеді:

- 1) табиғаттағы биологиялық айналым
- 2) табиғаттағы үлкен су айналымы
- 3) табиғаттағы кіші су айналымы
- 4) табиғаттағы зат айналымы
- 5) жердің күнді айналуы
- 6) географиялық қабық ырғиқтылығы
- 7) географиялық қабық тұтастығы
- 8) географиялық қабық зоналылығы

4. Қазақстан аумағының ең биік нүктесі

- 1) Хантәңірі
- 2) Басқан
- 3) Мұзтау
- 4) Талғар
- 5) Манас
- 6) Бесбақан
- 7) Тастау
- 8) Сұңқар

5. Балқаш маңында орналасқан құмды шөлі

- 1) Қарақұм
- 2) Сарықұм
- 3) Тасқарақұм
- 4) Мойынқұм
- 5) Сарыесік-Атырау

- 6) Нарын
- 7) Торғай
- 8) Қызылқұм

6.Агломерациядан тыс елді мекендердегі қалалық өмір салтын енгізуді.....деп атайды

- 1) елді мекеннің бір қалыпты орналасуы
- 2) қарсы урбанизация
- 3) субурбанизация
- 4) мегалополис

5) жалған урбанизация

6) контрурбандалу

7) агломерация

8) жұмысшы ауданы

7.Таудың биіктік белдеулілік.....мен..... биіктеген сайын өзгеруінен қалыптасады.

1) температура

2) тау жыныстары

3) жотаның еңістігі

4) атмосфералық қысым

5) желдің соғуы

6) су ағыны жылдамдығы

7) мұздықтың қалыңдығы

8) өсімдіктер

8.Жоғарғы атмосфералық қысымды белдеу.....тән

1) экваторға

2) тропикке

3) қоңыржай белдеуге

4) полюске

5) Амазонка өзені аңғарына

6) Конго өзені аңғарына

7) тайгаға

8) Суматра аралына

9.Калахари шөлінде өмір сүреді

1) тутсилер

2) берберлер

3) арабтар

4) пигмеилер

5) готгентоттар

6) химилер

7) бушмендер

8) малагасилер

10.Тұран жазығына кіретін аймақтар

1) Бетпақдала

2) Сарыарқа

3) Каспий маңы

- 4) Сауыр
- 5) Тарбағатай
- 6) Солтүстік Қазақ
- 7) Мұғалжар
- 8) Мойынқұм
11. Қорғалжың қорығындағы көлдер
 - 1) Ақсауыт
 - 2) Қопа
 - 3) Теңіз
 - 4) Наурызым
 - 5) Қорғалжың
 - 6) Қарасор
 - 7) Жасылкөл
 - 8) Қапшағай
12. Қазақстандағы түсті металлургияның жаңа салалары
 - 1) полиметалл
 - 2) мыс
 - 3) хром
 - 4) алюминий
 - 5) титан-магний
 - 6) никель
 - 7) алтын
 - 8) күміс
13. Мұнай мен газ өндіру өнеркәсіптерінің құрал-жабдығын шығаратын заводтар орналасқан қала
 - 1) Астана
 - 2) Қостанай
 - 3) Ақтөбе
 - 4) Өскемен
 - 5) Павладар
 - 6) Атырау
 - 7) Қарағанды
 - 8) Жезқазған
14. Әлемде темір рудасын экспорттауда мына мемлекет ерекшеленеді:
 - 1) Германия
 - 2) Ұлыбритания
 - 3) Австралия
 - 4) Финляндия
 - 5) Морокко
 - 6) Алжир
 - 7) Бразилия
 - 8) Уругвай
15. Арктика мұзды шөл зонасы жануарлары
 - 1) түлкі
 - 2) морж

2 - нұсқа

- 3) итбалық
 - 4) қасқырлар
 - 5) бұғылар
 - 6) солтүстік бұғысы
 - 7) пингвинь
 - 8) ақ аю
16. Оңтүстік Америка материгі эндемиктері
- 1) тапир
 - 2) кенгру
 - 3) броненосцы
 - 4) жолбарыс
 - 5) арыстан
 - 6) құмырсқа жегіш
 - 7) аю
 - 8) жабайы ит
17. Альпілік тау түзілісінде 2-ші рет көтерілген таулар
- 1) Алтай
 - 2) Орал
 - 3) Мұғалжар
 - 4) Сарыарқа
 - 5) Көкшетау
 - 6) Тарбағатай
 - 7) Маңғыстау
 - 8) Жоңғар Алатауы
18. Жеңіл өнеркәсібінің дайын өнімдер шығаратын салалары
- 1) тігін
 - 2) трикотаж
 - 3) тоқыма
 - 4) мақта
 - 5) былғары
 - 6) жіп иіру
 - 7) кілем
 - 8) мал терісі
19. Әлемде теңіз тасымалдауындағы жетекші елдер
- 1) АҚШ
 - 2) Канада
 - 3) Жапония
 - 4) Панама
 - 5) Қытай
 - 6) Үндістан
 - 7) Либерия
 - 8) Греция
20. Украинадағы қара металлургия орталықтары
- 1) Житомир
 - 2) Кривой Рог

- 3) Полтава
- 4) Сумы
- 5) Одесса
- 6) Мариуполь
- 7) Чернигов
- 8) Запорожье

3-нұсқа

1. Жоғары температураның әсерінен судың бұға айналуы

- 1) салыстырмалы ылғалдық
- 2) абсолюттік ылғалдық
- 3) буланушылық
- 4) булану
- 5) ылғалдану
- 6) ылғалданудың коэффициенті
- 7) ауаның құрғақтығы
- 8) жауын-шашынның түсуі

2. 225° азимут көкжиектің қай тұсына сәйкес келеді

- 1) солтүстік.
- 2) оңтүстік
- 3) шығыс
- 4) батыс
- 5) солтүстік-шығыс
- 6) солтүстік-батыс
- 7) оңтүстік-шығыс
- 8) оңтүстік-батыс

3. Теңіз бен құрлықтағы температура мен қысымның әртүрлі болуынан туатын желдер

- 1) пассаттар
- 2) батыс желі
- 3) солтүстік-шығыс
- 4) оңтүстік шығыс
- 5) бора
- 6) муссондар
- 7) солтүстік
- 8) оңтүстік

4. Қазақстан солтүстігіндегі ірі жазық

- 1) Орыс
- 2) Тұран
- 3) Орта Сібір
- 4) Мойынқұм
- 5) Бетпеқдала
- 6) Батыс Сібір
- 7) Каспий маңы
- 8) Шығыс Еуропа

5. Республикадағы ең ірі көмір кен орны

- 1) Қарағанды
- 2) Екібастұз
- 3) Майкүбі
- 4) Торғай
- 5) Абай

- 6) Алакөл
 - 7) Леңгір
 - 8) Обаған
6. Елдегі халықтың табиғи өсуін реттейтін іс шаралар

- 1) геосаясат
- 2) тұрғындардың қоныстануы
- 3) демографиялық кризис
- 4) демографиялық саясат
- 5) демографиялық жарылыс
- 6) табиғи өсім
- 7) қоныстанудың механикалық қозғалысы
- 8) туу коэффициенті

{Правильный ответ}=4

{Сложность}=А

{Учебник}=

{Класс}=10

{Четверть}=2

7. Қатпарлы- жақпарлы тауларды ата

- 1) Альпы
- 2) Алтай
- 3) Анды
- 4) Кавказ
- 5) Тянь-Шань
- 6) Гималай
- 7) Памир
- 8) Карпат

{Правильный ответ}=2,5

{Сложность}=А

{Учебник}=

{Класс}=6

{Четверть}=2

8. Негізгі климаттық белдеулер

- 1) арктикалық және субарктикалық
- 2) арктикалық және тропиктік
- 3) арктикалық және субтропиктік
- 4) арктикалық және субэкваторлық
- 5) субтропиктік және тропиктік
- 6) субтропиктік және субэкваторлық
- 7) қоңыржай және субарктикалық
- 8) қоңыржай және экваторлық

{Четверть}=1

9. Оңтүстік Америкадағы Атакама шөлінің пайда болуы.....әсерінен

- 1) тропиктік ауа массасының
- 2) қоңыржай ауа массасының
- 3) арктикалық ауа массасының

3 - нұсқа

- 4) экваторлық ауа массасының
 - 5) батыс желінен
 - 6) төменгі қысымнан
 - 7) жылы ағыстардан
 - 8) суық ағыстардың
10. Әлемдік діндер
- 1) иудаизм
 - 2) конфуциялық
 - 3) буддизм
 - 4) синтоизм
 - 5) индуизм
 - 6) ислам
 - 7) шаманизм
 - 8) фетенизм
11. Азиядағы биік таулар
- 1) Сайырық жоталары
 - 2) Орал
 - 3) Альпы
 - 4) Памир
 - 5) Карпат
 - 6) Хибин
 - 7) Кавказ
 - 8) Тянь-Шань
12. Сөлтүстік Американың шеткі нүктелері, мүйістері
- 1) Рока
 - 2) Пиай
 - 3) Мерчисон
 - 4) Марьятто
 - 5) Сент- Чарльз
 - 6) Гальинас
 - 7) Кабу- Бранку
 - 8) Йорк
13. Қазақстанның көне қалалары
- 1) Ташкент
 - 2) Отрар
 - 3) Бішкек
 - 4) Алматы
 - 5) Текелі
 - 6) Сығанақ
 - 7) Бұхара
 - 8) Түркістан
14. Республика халқындағы қазақтардың жалпы үлесі 70% астам облыстар
- 1) Ақмола
 - 2) Қызылорда

- 3) Алматы
 - 4) Шығыс Қазақстан
 - 5) Атырау
 - 6) Қостанай
 - 7) Жамбыл
 - 8) Маңғыстау
15. Әлемнің ең ірі аэропорттары орналасқан қалалар
- 1) Москва
 - 2) Чикаго
 - 3) Санкт-Петербург
 - 4) Будапешт
 - 5) Даллас
 - 6) София
 - 7) Лос- Анжелес
 - 8) Ташкент
16. Миллионер қалалар
- 1) Самара
 - 2) Вологда
 - 3) Новосибирск
 - 4) Новокузнецк
 - 5) Рязань
 - 6) Ульяновск
 - 7) Екатеринбург
 - 8) Калуга
17. Қазақстан аумағына әсер ететін ауа массалары
- 1) экваторлық
 - 2) субэкваторлық
 - 3) жерорта теңіздік
 - 4) муссондық
 - 5) субтропиктік
 - 6) арктикалық
 - 7) қоңыржай
 - 8) тропиктік
18. Оңтүстік Қазақстан экономикалық ауданға кіретін облыстар
- 1) Атырау
 - 2) Қостанай
 - 3) Оңтүстік Қазақстан
 - 4) Жамбыл
 - 5) Талдықорған
 - 6) Қызылорда
 - 7) Қарағанды
 - 8) Маңғыстау
19. «Қоныс аудару капитализмі» елдері
- 1) Ұлыбритания
 - 2) Франция

3 - нуска

- 3) Австралия
 - 4) Жапония
 - 5) Үндістан
 - 6) Жаңа Зеландия
 - 7) Египет
 - 8) ОАР
20. Қырғызстанның ірі қалалары
- 1) Андижан
 - 2) Ош
 - 3) Мары
 - 4) Термез
 - 5) Жалалабад
 - 6) Наманған
 - 7) Худжант
 - 8) Қарақол

4 -нұсқа

1.Топографиялық картаның горизонтальдарындағы беткейдің жоғары –төмен бағытын көрсететін қысқа сызықтар

- 1) горизонталь
- 2) қос сызық
- 3) пунктир сызықтары
- 4) нүкте
- 5) изобар
- 6) бергштрих
- 7) изотерма
- 8) изогиета

2.Өзен суларының су деңгейінің тез арада көтерілуі және өзен суының жайылуы

- 1) қайырлау
- 2) өзеннің қоректенуі
- 3) тасқын
- 4) өзеннің еңістігі
- 5) су тасуы
- 6) су көзі
- 7) ағыс
- 8) сағасы

3.Субтропиктік климаттық белдеулердегі бір-бірін ауыстатын ауа массалары

- 1) арктикалық және тропиктік
- 2) тропиктік және экваторлық
- 3) қоңыржай және арктикалық
- 4) қоңыржай және антарктикалық
- 5) экваторлық және қоңыржай
- 6) тропиктік және қоңыржай
- 7) арктикалық және экваторлық
- 8) қоңыржай теңіздік және конитнеталды

4.Қазақстан аумағы батыстан шығысқа км-ге созылып жатыр

- 1) 5000
- 2) 4500
- 3) 3000
- 4) 2900
- 5) 1600
- 6) 1500
- 7) 1200
- 8) 1000

5.Қазақстанның ең үлкен облысы

- 1) Алматы
- 2) Қызылорда
- 3) Жамбыл
- 4) Атырау
- 5) Қарағанды.

6) Маңғыстау

7) Қостанай

8) Павлодар

6. Ауа құрамындағы азот

1) өсімдіктерді минеральдарымен коректендіреді

2) қышқылдану мен жану үрдісіне қажет

3) фотосинтез процесіне қажетті

4) ультра күлгін сәулелерді ұстайды

5) бұлт түзуге қатысады

6) гумустың түзілуіне қажетті

7) рельеф түзілуге қатысады

8) су айналымына қатысы

7. Тынық мұхиттағы суық ағыстар

1) Лабродар

2) Канар

3) Гольфстрим

4) Перуан

5) Калифорния

6) Курошио

7) Бразилия

8) Сомали

8. Өтпелі климаттық белдеулер

1) арктикалық, субарктикалық

2) тропиктік, субтропиктік

3) субантартикалық, субэкваторлық

4) қоңыржай, арктикалық

5) субарктикалық, субтропиктік

7) тропиктік, экваторлық

8) экваторлық, субэкваторлық

9. Қатты жапырақты мәңгі жасыл ормандар мен бұталар зонасының қалыптасу жағдайлары

1) құрғақ ыстық жаз, жылы жаңбырлы қыс

2) ыстық жаңбырлы жаз, жылы қыс

3) жылы жаңбырлы жаз, суық қыс

4) жылы құрғақ жаз, құрғақ қыс

5) салқын ылғалды жаз, ылғалды қыс

6) қыста ылғалды қоңыржай ауа массалары басым

7) қыста тропиктік ауа массалары басым

8) жазда экваторлық ауа массалары басым

10. Жоңғар қақпасы арқылы соғатын желдер

1) Шелек

2) Қаратал

3) Қордай

4) Сайқан

5) Арыстанды

6) Қарабас

- 7) Ебі
- 8) Алакөл
11. Маңғыстау таулары жоталары
 - 1) Кетпен
 - 2) Ақтау
 - 3) Сарыжал
 - 4) Ұлытау
 - 5) Боктыбай
 - 6) Қаратау
 - 7) Ақсоран
 - 8) Мұғалжар
12. Техникалық дақылдар
 - 1) жүгері
 - 2) бидай
 - 3) мақта
 - 4) тары
 - 5) күріш
 - 6) күнбағыс
 - 7) қарамық
 - 8) арпа
13. Ауыл шаруашылығы шикізаттарын өңдеу салалары
 - 1) сауда
 - 2) отын
 - 3) мал
 - 4) тамақ
 - 5) жеңіл
 - 6) құрылыс
 - 7) құбыр
 - 8) машина жасау
14. Этникалық діндер
 - 1) христиандық
 - 2) ислам
 - 3) иуданизм
 - 4) анимизм
 - 5) фетишизм
 - 6) буддизм
 - 7) шаманизм
 - 8) индуизм
15. Ауа райының құбылыстарына жататындар
 - 1) жаңбыр
 - 2) тұман
 - 3) атмосфералық қысым
 - 4) ауа массасы
 - 5) температура
 - 6) тропосфера
 - 7) жел

8) Ылғалдылық

16. Тұйық көлдер

1) Зайсан

2) Чад

3) Ладого

4) Эйр

5) Байкал

6) Атабаска

7) Ыстық-Көл

8) Онтарио

17. Қазақстанды зерттеуге көп үлес қосқан орыс ғалымдары

1) А.Гумбольт

2) Г.С. Карелин

3) П.П.Семенов Тянь-Шанский

4) И.В.Мушкетов

5) М.Бекчурин

6) Н.А.Северцев

7) А.Черкасский

8) А.С.Паллас

18. Қаратаудағы полиметалл кен орындары

1) Құмкөл

2) Байжансай

3) Кендірлік

4) Мырғалымсай

5) Текелі

6) Ащысай

7) Өскемен

8) Зырян

19. Астық жинаудан әлемдегі жетекші елдер

1) Қазақстан

2) Қытай

3) Украина

4) АҚШ

5) Үндістан

6) Түркия

7) Венгрия

8) Польша

20. Түркі тілдес тобына жататындар

1) венгер

2) қазақ

3) шешен

4) грузия

5) карель

6) тәжік

7) татар

8) өзбек

5 - нұсқа

1. Жер бетіндегі қашықтықтың картада немесе планда неше есе кішірейтілгенін көрсететін бөлшек саң

- 1) масштаб
- 2) азимут
- 3) план
- 4) брегштрих
- 5) көкжиек
- 6) горизонталь
- 7) меридиан
- 8) параллель

2. Жергілікті жерде көкжиек тұстарын анықтайтын құрал

- 1) азимут
- 2) бағдарлау
- 3) бергштрих
- 4) масштаб
- 5) горизонталь
- 6) компас
- 7) нивелирлеу
- 8) жергілікті жерді түсіру

3. Субэкваторлық климаттық белдеуде бірін-бірі алмастыратын басым ауа массалары

- 1) экваторлық, тропиктік
- 2) экваторлық, қоңыржай
- 3) экваторлық, арктикалық
- 4) тропиктік, қоңыржай
- 5) тропиктік, арктикалық
- 6) қоңыржай, арктикалық
- 7) қоңыржай, антарктикалық
- 8) тропиктік, антарктикалық

4. Қазақстан солтүстіктен оңтүстікке км-ге созылып жатыр

- 1) 5000
- 2) 4500
- 3) 3000
- 4) 2900
- 5) 1600
- 6) 1500
- 7) 1200
- 8) 1000

5. Республикада өндірілетін электр энергиясының%-ін ЖЭС береді.

- 1) 40
- 2) 50
- 3) 60
- 4) 70
- 5) 80

5 - нұсқа

6) 90

7) 100

8)

6. Атмосфера құрамындағы оттегі

1) өсімдіктерді минеральдарымен қоректендіреді

2) қышқылдану мен жану үрдісіне қажет

3) фотосинтез процесіне қажетті

4) ультра күлгін сәулелерді ұстайды

5) бұлт түзуге қатысады

6) гумустың түзілуіне қажетті

7) рельеф түзілуге қатысады

8) су айналымына қатысы

7. Су массасының негізгі қасиеттері

1) нектон

2) бентос

3) планктон

4) құрғақтылығы

5) температурасы

6) ылғалдылығы

7) көлемі

8) тұздылығы

8. Әлемдік мұхиттағы нектонның өкілдері

1) кораллдар

2) теңіз сүт қоректілері

3) қарапайымдылар

4) балдырлар

5) тікентерілер

6) балықтар

7) құстар

8) крабтар

9. Мезозой эрасының дәуірлері

1) палеоген

2) перм

3) силур

4) кембрий

5) юра

6) ордовик

7) төрттік

8) триас

10. Қазақстандағы ұзындығы 1000 км-ден астам өзендер

1) Ертіс

2) Торғай

3) Тентек

4) Есіл

5) Қаратал

6) Еділ

8) Дон

11. Каспий теңізі алабы өзендері

- 1) Лепсі
- 2) Сырдария
- 3) Есіл
- 4) Ертіс
- 5) Жайық
- 6) Тобыл
- 7) Жем(Ембі)
- 8) Торғай

12. Қазақстандағы ірі кондиттер фабрикалары орналасқан қалалар

- 1) Талдықорған
- 2) Өскемен
- 3) Атырау
- 4) Алматы
- 5) Ақтау
- 6) Қарағанды
- 7) Көкшетау
- 8) Қызылорда

13. Өзен порттары

- 1) Павлодар
- 2) Ақтау
- 3) Баутин
- 4) Атырау
- 5) Қостанай
- 6) Алматы
- 7) Қапшағай
- 8) Қызылорда

14. Ішкі теңіздер

- 1) Кар
- 2) Баренц
- 3) Норвег
- 4) Ақ
- 5) Сары
- 6) Балтық
- 7) Филиппин
- 8) Лаптевтер

15. Метаморфозды тау жыныстары

- 1) гранит
- 2) базальт
- 3) кварцит
- 4) кристалды сланец
- 5) сазды сланец
- 6) ізбестас
- 7) мәрмәр
- 8) ас тұзы

16. Қыста субарктикалық климаттық белдеуде басым

- 1) батыс желдері
- 2) температура 0° жоғары
- 3) жаңбырлы маусым
- 4) солтүстік-шығыс желдері
- 5) экваторлық ауа массасы
- 6) арктикалық ауа массасы
- 7) төменгі атмосфералық қысым
- 8) жоғары атмосфералық қысым

17. Кайнозой эрасы дәуірлері

- 1) Бор
- 2) Палеоген
- 3) Юра
- 4) Неоген
- 5) Триас
- 6) Силур
- 7) Кембрий
- 8) Төрттік

18. Химия өнеркәсібінің салалары

- 1) кен химиясы
- 2) негізгі химия
- 3) химиялық технология
- 4) органикалық синтез
- 5) катализдік химия
- 6) бейорганикалық
- 7) шикізат химиясы
- 8) қалдық химиясы

19. Славян тіл тобына жататындар

- 1) хорват
- 2) чех
- 3) француз
- 4) неміс
- 5) испан
- 6) албан
- 7) болгар
- 8) итальян

20. Какао өндіруден жетекші елдер

- 1) Перу
- 2) Чили
- 3) Бразилия
- 4) Қытай
- 5) Гана
- 6) Египет
- 7) ОАР
- 8) Индонезия

**Бірнеше дұрыс жауабы бар тест тапсырмаларының
жауап кілттері**

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	2	7	7	5	5	6	1, 6	2, 6	4, 8	6, 7	2, 5	4, 6	1, 5	4, 7	3, 4, 8	1, 4, 6	3, 4, 6	1, 7, 8	1, 2, 5	3, 5, 7
2	7	5	6	1	5	3	1, 4	2, 4	5, 7	1, 8	3, 5	4, 5	3, 6	3, 7	2, 3, 8	1, 3, 6	1, 6, 8	1, 2, 7	4, 7, 8	2, 6, 8
3	4	8	6	6	1	4	2, 5	2, 8	1, 8	3, 6	4, 7, 8	3, 4, 5	2, 6, 8	2, 5, 8	2, 5, 7	1, 3, 7	6, 7, 8	3, 4, 6	3, 6, 8	2, 5, 8
4	6	3	6	3	5	1	5, 4	3, 5	1, 6	4, 7	2, 6	3, 6	4, 5	3, 8	1, 2, 7	2, 4, 7	3, 4, 6	2, 4, 6	2, 4, 5	2, 7, 8
5	1	6	1	5	6	2	5, 8	2, 6	5, 8	1, 4	5, 7	4, 6	1, 4	4, 6	3, 4, 7	4, 6, 8	2, 4, 8	1, 2, 4	1, 2, 7	3, 5, 8